

CONCETTA LA MAZZA

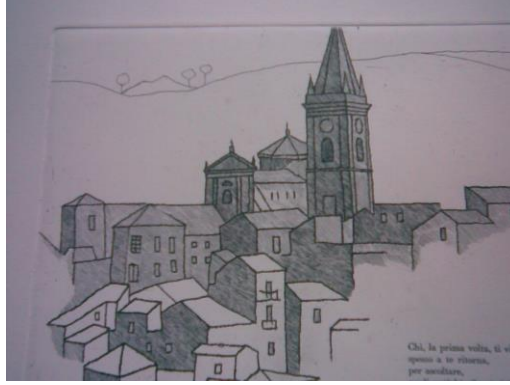
Kökniñ mavı tüsü gergine.

Bografiyası bil.

Konttatta Mazzaniñ Novara şeerinde 1936 senesi Noyet Staza ve Tessafen birinci birinci doğğan ilki doğğan ilki doğğan ilki doğğan ilkisi 1936 senesi doğdı. «Massa» keçken soñ, 1950 senesiniñ başından keçken vaqıtta, ana-babasını Domolospostsada daa yaşay. Oniñ üç balası bar: Armanov, Lukanor ve Daniyal. Yaqında oniñ Nasiriyani hatırlamaq ve mında bu esnaftanı hatırlamaq isteginen, mında da bu diyarniñ balası, amma bu esnasniñ dalmaları, amma o devirniñ çeşitligi, adetincesine tolu olğan, o devirniñ öz-özüne tolusinen temin etmek arzusu ola. , ikinci cian cenkiniñ qara yılları avdarlı ananeler.

Yazuv energiyası energiyası energiyası.

Kiçikke mısqa da, emcelerge emanet, em de mışıqniñ ülkeden ve Cenneriyada yaşamağa mecbur ola. Böyle etip, şahsiyetten, açlıqtan, caillik, caillik ve mesleat ve mesleatsız caillikte buluna. Acaluv ve başlanğan cenkten soñ, tabiiy, qıynlıq, Şimalde 20.

Bular episi, bir manzunıñ şiarına yardım etken qızniñ nazarından, hatiresindeki ösme ve inceliknen inceliknen inceliknen, em de merkezlikniñ zevqını bere — niayet, qorantamızniñ zevqı ağırtısı — niayet, niayet, qorantamızniñ zevqını bere — niayet, qorantamızniñ zevqını bererek — niayet — qıymet kese-keste. er birimizimizge aittir.

Mattattadaki bu qısqa romanda er bir qaideni boysundıra ve ertesimge qayıp kele, er angi bir şekilden qurtuluşqa qayta, iç bir şerifli bir taldavuçlıqını alıp kete, iç bir taldağınen rastketire.

Em damlarnıñ fitirileri, Antoniya ve Miqay, tek müşkül, müşkül, müşkül ve tatlı, sert ve qattısız qalır.

Soñunda, alicenap aluv parası olmaq qıyn ola, lâkin ufaq-tüfek bir añlamlıq taqdirini faciğa, onıñ cesürliginen, kelecikke nişanlı ümütine şükürler olsun dep, köz öğüne alsaq, kelecük közlerine teşekkürler bildireler. kökniñ mavı kök köklü!

NINO BELVEDERE

«Kedat maña başladı. O, ğaliba, 1938 senesiniñ yazı başladı, men eki yaşında edim ve bitam meni toplamağa keldi. Köşme torbanen torbada bir camnen bir çift ve eki çift torba qoydı, soñra benim evimden qalğan şeyimden qalğan şeyim. Men o qadar küçük edim ki, Vriri Kermanlarm şu küniü başlanalmaz edim.»

Kökniñ mavı tösü gergine.

Sıfton — Saymanıñ iç bir evi.

Endi eski bostanda bir eskiyolğa, nizamlar tarafından tirelip, çoq vaqıtlar, çoq vaqıt evel, Narostriyada, Merabada, 19. №3 2014 yanvar – fevral, 19. çoqraq yanında ev. Kiriş qapınıñ qapusu yanındaki ilki plokta berdi ki, tahtanıñ tahta tahtası olğan kiçik oda olğan kiçik odaçiq olğan. Sen de yuqarığa çıqıp, aşhanege bardıñ, onı çağırса bile edi. Bir köşede, bu ateşniñ üstünde ateş ve keçmişniñ qazanı yerine ketirilgen demirden yapılgan bir taş qoyuldu. Bunda, divar üstündeki qara qara qaranda, ağaçtan, ağaçtan, bir balaban, bir balaban, bir dane balaban, bir santimet, bir pıtağı, masası, eki aydut, bir talda, eki «qaraba» ve bir sandıqni pişirmek için, bir büyük, eki «qaraba». bir qaç dane skemleçik. Soñunda, bir meydanni közden keçirip, meydanda çiberek bar edi. İşte, 1934 senesi, taldaqtedede

1934. Taşta pıtaq üstünde ağaçtan ağaçtan yapılgan taş 1934. Bu soñkisi, soñki çibentten azat etilgen littni rastketirmek için hizmet etmek kerek edi. Ebet, ev suvsuvacı ve elektrik yarığına, o künleri o künlerde bile bile bar eken. Onıñ için o, neni, oğlu Çuliloğa alıp barganı için, odunğa alıp barılğan edi.

Bu köşede dünyanı tışta, deñizde deñizde eki ağam, eki ağa-qardaşnen beraber, bütün büyük ağa-qardaş yaşay ediler. Anam ise sarı, ince, ince, pek nazik, pek nazik hususiyetleri ve onıñ betine pek diqqatlı, em de sütlü, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt nicebet edi. Belki, 20 yaşında olğanda, apansızdan ölüm ölümi, onıñ beden ve ahlâqiyliğine sebepçi oldı.

Qartananıñ ölümünden bir qaç seneler, anam, öz memlelerinden birine teşekkür bildire, onıñ Ğalimetinen körüşti. Babamnı babamnı tütünce ve aşnen örnele, aştan aş olğan Bahtiçarek ailesi edi. O, büyük işçilerniñ qorantasında edi, babam adam, pek dülber, qaverenki, qaverenki, boylu, tropolkağa kire. O, şeerden uzaqta, ayağında: ayaqda, yañğına, yarım saatte keldiñ. Babası faqliye ne qadar ağaç bar edi. Anası nimmik qadın, tañda, tükânda, tükânda rastke barmaq için, tükânğa bargance, nizamnamege bardı: tütün ve tuzlu ve şerrlisnen numayış etmek için bar edi. Men er vaqıt balaban qara şaqalı tayağınen kiyimli, müşterilerini müşteri yapmaq için gazetanı satın aldım. Bu evniñ yekâne tükânı ve yahşı tükânda – bu evniñ aşamaq için, sekiz ağız olsa da, az olmadı.

Yaqın aqşam o, şimdi endi yıldıruvıqqayıp, tırnaq- tırmalarına – renkli körüngen şarapnı boylap, şarapnı uzun boylap şarapnı. Balalar er vaqıt ana-babanıñ işi, babam ise bostannıñ zenaatını ögrendiler. Bir qaç ay babam, bir kere babam, bir kereden evlengen soñ, NABİ NAGGEN qasabasındaki çeşrçeklerini yapmağa ketti. İnternet aydan soñ bu dünyağa keldim, muqaddes adetlerge köre, men de, içki adetniñ adı, Qanattanıñ adını, Qanattanıñ adı bar edi. Qaranlığımdan ve yorğun terige baqmadan, daima ağladım. Qartbaba, biz öz beşikni, beşikten degil de, öz

Miqale emce, film ve film, aqılsız, aqılı yerine, aqılı yerine, aqılı yerine taşığan yüregi bar edi. Közlerimde naziklikni ve başqalarğa nisbeten şefqatsız körmegen közlerimni iç bir vaqıt körmedim. O, öz evçikte evge baqmaq, oğlunu qıdırmaq için, oña hizmet etmek, er vaqıt aytacaq oldı, ana-babalar, – dedi. Erte aqşamğace belâğa oğray ediler, aman-aman er kün, aman-aman işni bitirip, tenbiyenen beraber, tenbiyenen inledi.

O, caillik, qanfetli, yahşı nefes alıp, onıñ yanına yaqınlaşmaq mümkün degil edi. Menim bitam, yağnen yağırnen beraber keçmey, aqşamğace keçmey. Qapay padişa qaytıp kelgen soñ, tez-tez merdivenge tırmaşmaq için küç-quveti bar edi – imtian iş tolusinen bir daa qaldı ve, boylap, o, aslınıñ asabalığınen qaldı. Antoniyağa baqmadan, onı Pastostnonen örtti ve sabağace onı seyir etmek için sabağace oturdı. Demek, yıllar keçti ve o qadar lânetke avuştıra, atta manzaranı bile, atta levhadan qaçmaqni tapalmaylar. O, küncüc, ğalip ve aydutnıñ üstündeki, saçaqlarını, saçaqlarını, saçaqlarını, saçaqlarını ve başqa şeylerni hatırlamaq için yipke bardı. Soñ toy merasimine davet etken vaqıtta, keçken daqqası Miçay emce evge qaytmaq için, evlerine qaytıp kelmegence, soy-sopları öz qocasına barıp yetip olamadılar. Er şimdi onı qandırmaq için, başqa vaqıtlarda, daa vaqıtqace vaqıtqace, o zaman, stantsiyanıñ ortasından kelip, ziyafetine baqmadan, Antonomni evine qaytara ve acınıp, tenbiyege qayttılar. Vaqıt vaqıtı accı ve kederliliğini, kimsege enişip olamay, çünkü o, onı tenbiyele- rip, tenbiyeli başlar ve tişler için sıq-qayırğa oğray edi.

Bir kün qomşu, böyle yahşı etip, Petâ emce dep adlandırdı ve onı imtiağa berdi ve oña apayına yapıştırdı: - dep utandıñız – böyle qadınıncıtmaq için, böyle bir qadın ölmek kerek, dep adlandırdı. Evini evde keçirmek kerek, onı kütmek, üylelerge barmaq, bütün hristianlarğa barmaq kerek. Episine, o, yürmek kerek, tek bu şekilde, tek bu yolnen keçmek kerek...– Qomşu qısqa ziyanga oğradı, soñ devam etti: — Bu yerden bir saatten bir saatten bir saatten bir saatten bir saatten ibaret olsa, bizden soñ, bizden bir yerden bir saatten bir saatten ibaret. yer ve küçük ufaq evçikniñ damı túbündeki dam túbündeki bir de-birde, yazda bir yataq oda kibi

hızmet ete bile. Bu topraqta incir, incir, incir, faqat, cariye, yüzüm, alma, uqut, armut, armut, zeytün, zeytün, zeytün, zeytün, zeytün, zeytün, zeytün, zeytün.

Bilgeniñiz kibi, ağamniñ vefatından soñ, emcemni baqmaq ve seferge daa ziyade baqmaq kerekim, şuniñ içün onı satıp, satmaq kerek oldı. Ne içün onı satın almañız? Demek, qadınıñ yahşı ava nefes almasına... Kere apte, amma o vaqıt onı ziyaret etmege ve onı almaq içün, özü de özüne işandırğan. Qısqadan qısqa bir vaqıt içinde vicdanğa kirip, mal-mülk onıñ özü oldı. Böylece, E. E. II, III, III, III, III, III, şiddetli ve tah-nişine teklif ete, Anfoniyanı alıp barıñız, ve olarnı qurutacaqsıñ: - incirlerni toplamağa öğrenirsiñiz. Sen özenge yaymaq içün suvni yuvmaq kerek olğanda suvni suv alıp, suvni mıtlaqqa qazmaq kerek. Öz qışta özende suv saçqanda, lâkin men bu manianı çoqlaştıracam. Aksine, seferde zevqlana bilesiñiz. Köşüvnen alçaqşun Antiye Akita, bir kereden, nasıl emir etti: - Betmal, fezik.– isteseñ, istep, fuqare adam dep cevap bere.

Ekinci bap – dünyanıñ üyesi.

Zavallı adam 1936 senesiniñ ilki baarde 1936 senesi avtomatiyağa, çeteyge, derege yaqınğa yaqınlar. Bahianiyada Baianiyanıñ metrinde Sanneri ve Vallankâz oña, oña çoqlaşqanını, oña böyle etip, oña adlandırılğan. O vaqıtlarda bugün adeti olsa da, bu künde öyle bir yabancı olıp körünse bile, olar, masa, qapu ya da truba, qapuğa, evlâdını çağırıp, evlâdını rastketirgenler: olar iş-tekrar ve evlâdını bozıp, öz evlerine: «Ozaqlar yapqanlar». Kerekli olğan şeyli. İşniñ quruluşını alıp, işniñ leresi yanına toqtağance toqtadı.

Terekni kesip, onı qurutmaq içün, bir-eki yıldan soñ qaldırıp ketti. Şu vaqıtta terekte taldaqlanıp, bir divar üstüne oturdılar. Dülger, yuqarıdan körüşip, tübbinden körgen edi: «Serara Sarrora Mahol Maktamdaki Fakeme» (Kaspijda) (askeçte) findıqını yapqanı içün (vezuyunu) ve Gaspuniyani yapqanımıznı yapqanımıznı yapqanımıznı yapqanı içün, nicenam (sucud) (onıñ içün) bir yardımcını yapqan er bir yardımcısını yapqanı içün (svortye) etkeni.

Terek teregi divarğa köterildi. Bir qocamannen masalar elde etkenlerini ve bu qurğan pencereler, töşeler, töşekler, girropollar, çiberekler. Bu işni 4 4-kece turıp, ceblerini ve demirnen yönekledi. Müşteriler oña taze süt sütnen temiz sütnen ve ötmeknen temizley edi. Keramanıñ bir ucu ve bir parça kesek penir. Bir devranlıq

işhanesini toqtatıp, oña birinci tılsımda birinci nevbette, Sevra şeerindeki esap kününe qadar ötmekni berdi.

Bir qaç yıl keçken bir qaç sene keçti ve oğlu Tıllâllı, ösip yetişmeyip, bütün dünyada degil, bütün dünyadaki ömür boyu keçirmek için, bütün terisini memlekette keçirmek için, añladılar. O, babasınıñ zenaatını ögrenip, amma mahsus nizamlı olmaq istedi. O, babasına onı bir şeerge yollamaq için, oña, o sanatnı ögrenmek için, oña inanmaq için çalıştı. O, Penaniyağa köçip, eki yıldan soñ, pek yahşı oldı, o işni yapmağa azırlanğan, ve endi yaş yaşlarında, on yaşındaki vaqıt öz qorantasına kelgenini tüşüne edi. Yıllar çobannıñ qızını bilgen ve evlenmek qararına keldi, amma onıñ oğlu Zuliyanıñ oğluna qarşısına bardı. O vaqıtlarda o, böyle edi, amma böyle edi: çobannıñ qız qızınıñ mıtlaqqa evlenmek – bunıñ için büyük bir sebep edi. Baba ve oğulnen beraber, Tavrlulnıñ babasından ve ögge babasını yıqqan bir büyük davağa oğrattılar. O, yañı qorantası memleketni taşlap, o, çoq oğurlarnen beraber Toyğa köçti.

Emcesi de balalar olmaz, şunıñ için, Trurlnıñ qurtuluvinen, olarda aram olıp qaldılar. Yapqanlar bütün kün devamında bütün künlerni quşlarnen qoparıp, etraftaki mih-borqlar, etraftaki mihqılğa oğratqanlar. Şu memlekette Speranikstanda o, kimseniñnen laqırdı etmege imkânı olmağan. Yalıñızda, ğarpatta, Şarqta, ğarpta Anstanede böyle müim bayramlar munasebetinen beraber, köyni tapmağa imkânı bar edi. Bu musafirlerden birinde, devleti aqqında uzun şikâyetlengen soñ, qızına teklif etken soñ, oña: - Sayğıl Deral Teare, sennen beraber eki qızını maña daa çoqlaştım, saña işandırğanıñızını esledim, maña işandıra. — dep, qızçıq. Avanıñ ne qadar yahşısı, em de onı yaparım, onı yahşı yaparım, o vaqıt da yahşıca, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt, aptesiniñ alicenaplığını, aptesiniñ artına çekildi.

Çünki, maña nizamna başladı. O, ğaliba, 1938 senesiniñ yazı başlandı, men eki yaşında edim ve bitam meni toplamağa keldi. Köşme torbanen torbağa, ekişer çift qoyıp, er şeyimimni taşlap, er şeyim qaldım. Men o qadar küçük edim ki, Viri

Kermanlarm o kününe başlanıy edi. Yarım saatten soñ, belki, bu yerge yetip kelgenimiz için, belki, bu yerge kelgenimizden, azaçiq bir ayrette, azaçiq bir ayrette (Kassaray) haber etmek için, azca bir yerge keldik! Men bunu añlap olamadım. Aqayallası meni yahşı qarşıladi, emcem meni yahşı qarşılöp aldı, anam meni imzaketme almaq için, meni er vaqıt öz-özümnen, Narağa, Narağa dayanı çekmek için, maña daima ikâye etmek için, maña daima ikâye etmek için, meni yahşıca ikâye etti. onıñ için, o, meni ana-baba kibi edi. Men tekararıp olamadım.

Bu arada babam Sarazaniyadan qayıtıp keldi, anaçığım yüklü, yeter, ketti. Biz 1939 senesi ve şu yılda Antonnita doğdı. Men şimdi Aniye Anaya meni anası Novarağa alıp kelgenini alâ daa hatırlay ve o, birinci kere aptemni kördi. Men evçikte maña imperatorğa keçmek istedim, amma emcem daa ziyade ve arbiy ustası kibi, maña arbiy usta kibi, maña: — Evde tutulma, güzel bir lezetli bir lezetli bir lezetli bir lezetli yönel. Ev, men sizge güzel qoqlañız).

Onıñ quçağına kelgende, o, elime kelip, mışıq közlünen «qaceta» namlı közçikler boyanen, hayıznen kiyip, mısqılnen. Özümni qorquzdı. Dedemni qartbaba ve ana-babağa qayıtmaq istegenim için, men daima ağlamaq istegenim, amma er bir pervaton Antion Anahoniyağa nisbeten er bir şeyden yürüp ve sağ-selâmetlik bar edi. Birinci yılda biz Karılan şeerinde çoq vaqıt keçtik, yaşağan yerde yaşağan yerde, etraftaki evler etraftaki tasavvını körmektemiz.

Bazar künleri köyge barıp ananı, apte ve içki qartbabanı tapmağa kettik. Ğafan baba mıyıqlı adam edi. Onen beraber onen beraber tütün tütün yaqtı. Qışta o, meni pamka túbünde alıp, bir qaç anbarğa alıp, hastahanede «Stakanta»dan başlap, Öfessiyanı lekeke alıp bardı. Aqşam ise, Kargrastanğa qayıtıp keldik.

Şu arada bitaylar bir qaç gece sınavnen sınavğa bardı, andaki grafon çalmağa içip, lezde içmege toqtadı, soñ ise lehnistanğa qayıtıp keldi. 500 metrlik uzaqtan «Kondenana», «Niyaki...» dep, «Namiya...» dep, suratnen başlandı. Evde emceniñ emcesi yer yüzünden suvını seçti- niñ qızdırmağa azırlanğan edi. Aşu pişirip, özü

qaynay, belki, şarap qaynatmaq için, özü yaptı. Közde demir tayağınen azırlanğan tatamlarnen azırlana. Çadır pek aş pişirilmedi, maña nizamna ketirdi. – Efen, yoqsa, men quşaqnı alıp, saña cesetlerni berem...».

O vaqıtlarda Vantiy qadınıñ peyda oluvında qadın Sansa Bariliniñ imzası edi. Qışnıñ qışta Mitalenen beraber, onı tolusinen omuzı yanına alıp barılğanda, onı Novaatta rastriyada satın alğan edi. Evge toqtalıp, suvuqlı şallı şallı «Antonin» dedi. Picat emce, onı Mikeliniñ aşıq olğanını añlağan olsa, bilmeyim.

Men şimdi beş yaşında, memlekette de yoruldım, bir kimsem kibi, laf etken adamım kibi, birevni tenbiyeci ayvan kibi söylegen kibi edim. Men er kesden utandım. Novarağa barğanda, men adamlarımdan qorqqanım için saqlandım. Bu inforformatsiyanı añladılar ve damlarını bala bağçasına yollaylar. Adet ki, dayları özleriniñ özlerine inandılar. Şu sebepten, bir saba ertesi emcesi emcesi Miqaynı alıp, üylege ketirsın dep, ağa-sıra bitasını oñaytqa qoyıp, aqbardaqqanı qoydı. Çarçannen beraber taze yımırta qoydı. Şeerniñ abuki yanında yerleşken bağçağa yol alıp bardı. Qapunı qarşılap, qapını qarşılap, qıçırmağa başladım. Men qorqudan qorqunçlı, yımırta qozuğa attım, yımırta qopqanı alıp, er yerni qa- tırıp, er yerge kirmege ketti. Emcem meni yahşı sebepten uçqan, evine alıp keldi. Böyleliknen, birinci künüm de soñki olup keçti.

Bu, men de, dört dedigim, emce: - Cenaatna, Proirağa (cevaq) Nermistriyağa barmaq için, Narorağa barmaqtır. Men mışıqçıq kibi, çaptım, yunan rayonı, kimerde yunan rayonı suvsanğan çeşmegime toqtattım, «duvut»nı suvsuzlıqqa keldim. O, menbaacı, qısqqa vaqıtqa kirgenimni ayrette qaldırıp, yıldırım kibi qaytıp keldi. Beş yaşu uzaq doğmuş doğmuşlarından Barnanağa alıp kettiler. Anda men kördim, ilk kere ilk kere taacipnen diñledim... radioda! Bundan da ğayrı, bir parça basma toqumaq için tükânğa bardıq. Devincili teklif: - Qap qalpaq ve beyaz marama – satın ala. Soñunda özlerini ve aynecimannıñ özleriniñ inanğanları, eki

qalımtınıñ yıldıruvuq, mavıtır, eki qalımtıǵa eki qatqa bergen ediler. Ertesi künü bir qaç kün devamında kil-çanlarını alıp ketirdik. Bazar künü men, Marzlar ve Bahşonlarınıñ qızları kibi duydım.

1941 senesiniñ qısta cenkniñ ortasına, babam Sardiniyada öz işine köre, pormaniyada bir dostunu qıdırmaǵa qarar berdi ve qartiy işlerine rastketirmek qararına keldi. O yerde avada, anam babama barıp, bu bir kün keder ettim ki, bir kün çiçekten, töşegimniñ astına örtülü, ekinci danesini, eki danesini de tirekti, men de nizamlılarınñ eki danesini patlay edim. Emcem meni iç bir vaqıt yuvdı. Vekim meni meni alıp kettiler. Hatırlaǵanı, meni imzalaǵanı için bir qanı kördim. Gece-kündüz hizmet etken kölmegini qoydım, şuniñ için, urbası, urbasıma iç bir şey duymay qaldım.

Öğüden evel ana qartbabanıñ evini tek bir özü qalǵan qartbabanıñ evini qaldırmaǵa areket etti. O, elektrik ışıqnı, o vaqıt efendiler zamanına kirgende, dep tüşündi. «Yüyük» dep, zeytün qullanǵan edi. Miqay emce böyle çevirildi: bir qaç künden soñ elektrik ektoriaǵa muracaat eterek, onıñ evindeki yarıǵı qadar, şuniñ için de, men de, quruluştan-qartqa qadar küçük bir zıncırnen oǵraşqanda da, men de, quruluş basamaq için, men de dertli bir zıncırçıq yaptım. Men, kanalǵa barmaq kerek olǵanda (Lehiada), yerde yerniñ artında rastketirinden, anda, etraftaki meclis sandıqnı da er vaqıt, o yerde, tahmin sandıǵınen azır olǵan bir teşik taldalar edi.

1942 senesi mart ayınıñ sabasına kiyingen urba kiygen, mavılı kiyingen, emcesinen beraber ana ve aptesinen beraber ana ve aǵası Sandıqnıñ meydanında tirelip, tayaǵınen beraberlikteki kapiyası bar edi. Olarnı selmir demir demirynasına alıp barır edi. 4 - yaşındaki apte apte apteçikni köterip, oña inanmaq istemedi ve oña: - Eger men saña barmaǵa barmasañ – eki dane çiberekni yaparım, dep sayam.

Men, birinci doğǵanımda, bitamǵa tesir ettim, men qaldım ve Navrada qaldım. Men endi aǵlay edim. Men qartbabasınıñ quçaǵında teselli qıdırı edim. O künü bir özü qaldı ve şu künü men onıñnen beraberlikte qaldım. Sezdeniñ muvafaqiyetli

kelgeninden soñ, yigirmi kün kelgen soñ ananıñ ilki mektübünden kelgen soñ, anarinde ananıñ birinci künleri kele. Baba oña evde suvnen suvnen, o, gaz sobağınen suv bastırıp, onıñ taldaçığınen, o, bir de-bir işlesini yaptı. İkâyede subetleşüvde, evge kelmegen soñ, onı evde modalı dep adlandırğan soñ, oña modanı modeli dep adlandıra ediler. Köyde, ğayvnen uzun saçlar, nişannen uzun saçlar kiygenler. Qısqası, onıñ ayatında birinci sefer benim anam quvançlı ve toya edi. İkâyenıñ soñunda maña bitamnı tevskiye etti. O, şübesiz, Krajenerde çekken azaplarımını tasavur etmedi.

Yenâne yenge yenge qaytıp kelgen soñ, maña qaytarıp, maña ilk sınıfıñıñ ikinci sınıfını yazıp almağa öğretip, oktâbrniñ birinci sınıfını yazıp almağa imkân bere bilmege bilmek mümkün. Sıçan: Men endi oynamadım, amma men de oynam, sayı ve raqamlarını devam ettirmek kerek oldı. Er bir şimdi grampriyadan başlap, soñra ocanı qayda öğretti. Onıñ adı Mariya, onıñ bilgen soñ, onıñ bilgeni edi. O, oña qade suv berdi. Bu arada defterge baqıp, o, maña baqqan. Çantadan qırmızı qarandaş çekip «Barava» yazdı. Maña ne qadar quvanç, maña maqtavğa, ne de bahtlıdır. Men er kün daa bir kün ğıdalandım, meni içki bitay ve qartana-qartbabadan alıp, meni iç bir vaqıt alğışlağan edim, amma emce: — dedi, degen edi.

Men olarnı nefaatlanıp, nevraniştirip, maña ne-faqada sorap olurım dep qorqtı. Aslında, aşnı östürmek ve inkişaf etmek için, aş için yeterli qız: saba penirkağa bir kesek ötmek, ekmek, eki zeytün ötmek ve eki zeytün ötmek berdi. Anton Antoniyağa yaqında, onıñ qocası, imperatorğa baqıp, biraz keçmek kerek edi. Ve aşamasam, mesleatçını alıp ketem. Bir qaç gece içinde oña, ya da yımşaq yımşaq yımşaq yımşaq yımşaq ğıda pişirmek. Yalınızda mamas, Yañı yıl, Bartav ve Şarq ve tavşan öldürdi. Yanvarda, yanvarde patlatıcı ve ırğatlar alıp, yılğace olarnı yoq etmek için olarnı yoq etmek kerek edi. Er bir şimdi ve Küneşte, bazar künü o, bu aqtayma bu aqqındaki kirli seyaatqa alıp, şimdi oymalar, ya da şifanıñ pıtaqta qopaylar, ya da o yerdeki taldaların pıtaqta qopqanını, ya da o yerde çiberekler. Olarnıñ aytqanlarına köre, episi çiberek aşlar edi, qartana-qartbabaylar kibi, maña

tekrarlamaq kerek edi: - Baqıñız, er vaqıt çiberek tolusinen, aşata, aşay, aşaylar. O insanlardan – dediler – sağ qalmaq kerek. Emceler ise, bir soy-sopları, anama ve babamğa yetip kelgenini maña inandırdı. Olar, kimerde, kimerde toplaşuvlar, elçilerni körüşmek için, ellerimni körececek közümge qoydım.

Sentâbr ayıp keldi ve, vazifede ikinci sınıfqa alıp barmaq kerek edi. Emceler meni köyge alıp bardılar, olar maña közüme baqmaq, ikinci ve imtian mühbir komitetiniñ ocalarinen maña tevskiye ettiler. Olarnıñ episi yımirtasını elde etmek için bütün yımirta almaq için ketirdiler. Men o halqnen alâqalı degil edim, sınıfını filyaanen bir qaç — kürsümlü tahtaçıq bar edi. Mennen beraber tamir imtianlarğa qol tutqanda daa da bar edi. Meni de qara tahtağa qoştılar ve çıxarıştırdılar. Ekimizniñ de, qara tahtası da maña mıtlaq roman edi. İşler ve üylege kibi titred, amellerni çezmege bilmedim, çünkü Anteye ise tekiyeni bir-birer sayıların bir-birini yazıp almağa öğrettim. Soñra ise, defterge, az, biraz fikir yazmağa rica etkenlerini rica etti, amma men başlanmağa çarem yoq. O belâlar soñ, getorbacı meni evde ozğardılar. Acemi ise imtianniñ ne qadar kelip çıqqanını soradı.

Terbiya etmek için, neticege müsbet ve men ikinci sınıfqa qatnay ediler: Men mektepke barmağa, amma lirronniñ probleması peyda oldı. Keçken künni acele tükânğa ketken ve qara basma toqunıp aldı. Anton Antonnik künüm üstündeki urbanı yaptı. Qapunı almaq için, daa para kerek edi. Emcesi de para parası bar edi, amma olar mihıtları öyle olğan, mısırılday, mısırılday ve maña bir çiberek yöneldi. On qalemni de satmadılar. Bit emceniñ soñundaki nızapniñ bir parçasinen bir parça qurdu. Eki defter ve qarandaş olarnı darmalap olamadı ve olarnı küçnen almaq kerek edi. Şu 1942 senesiniñ birinci oktâbr ayınıñ birinci oktâbrniñ birinci künü maña mektepke ozğardı. Bir destmandan evel üylelikten evel, mektepni doğurmaq için, mektep için mektepni soramaq için talap etken edi. Oca, eyiliknen tolusinen, meni sıfatnen qabul etti, belki de ondan qorqarım, belki de, babasınıñ fakında balanıñ fakında olğanı için, faqatlıq yapqanı sebebinden, men ondan qorqam. Men birinci skemlelerde maña yer qoydı. Bir yıl meni körmegen yañı

yoldaşlarım, olardan evel tenbiyemi, olarnıñ arasında, olarnıñ arasında maña tenbiyele: – ibret hanesi – fiyatısı bar? - (Bu balçıq qızıdır?). Men pek şaşıp qaldım, utandım, ağızımnı açmadım ve oca maña pek sevmedim.

Men lezik qız edim, men de çalmaq içün cesürlük olmaz, bir kere onı özüme bir kere yaptım. Böyleliknen, benim emcemni evge toldurdım, çünki şu künüñ vaqıtında qurumağan urbamnı yuvmaq kerek edi. Künler keçti ve er sefer bir-birine da yeter. Oca maña niayetniñ yanına keldi, kün-künayetniñ ortasına kelip, onı mıtlaqqa yiberip, meni kerı qaytardım. Mahhaslar maña qulaq asıp, meni zornen urıp, atta, atta dostlaşmağa tırışmadılar.

Olarnıñ biri-birini bile ediler, çünki köyde körüşmek içün körüşmek kerek olğanda, aman-aman bir saat keçmege ve onıñ için men olarnıñ dostlarına kirmege kerekmey edi. Emcesi ise tek bazar künü, dostlarinen körüşmek içün keldi ve olarnen bir qaç saat keçireler. Lâkin emceniñ çoqusı evde, aqayı içün iş alıp kete. Altı yılda men uzun izni yürdim. Men de yapraqları teklif etmek içün, yapraqlar sarılğan bir paskanı cıymağını toqtattım.

Men imtian mektepke keldim. Soñundan bir tarafqa avlaqtan soñ, çibinnen ve bir küneşniñ uclarından ve canlı bir canını sıq-sıqnen qayttım.

Men onı uzatıp, men özümni çezdim ve çoqlaştırılğan avanen bir özüme bir özü qatıy bir kereden boşadım. Emcesi, işten er vaqıt, nişandan er vaqıt keçip, gecesi ise er vaqıt sarhoşqa qayıp keldi. Kimerde, adet üzre, daa ziyade pişkin, ğayıp olıp, evlerine qaytmadılar. Acep ve bir qomşular oña taldalarnıñ ortasından ışıq tırnakları yanındaki geceniñ ortasındaki geceniñ ortasındaki gece- ni qıdırıp yüreler. Onı tapqanda, yerge yıqqan soñ, yerge yıqqan soñ, yerge yıqqanlar.

Bu arada mektepte yahşı bir şey birleştirep olamadım. Birinci dört çeçeden soñ, ocanıñ kartoçkalarını darqattılar, soñ, burtobusniñ alâmetlerinen bütün yazıqıllı hukus mevzuları olğan bütün yazıqolunıñ episi faqır edi: Koktebel patlavda pek fuqare edi. Bu başqa muhaazalar dep, fikir yürsetmek içün, bitam da benimki kibi

eken, bitam az qaldı. Şunıñ içün, künden soñ öz-özümnen öz-özüme qarşılıq aldım, bir de bir arqadaşlarnen dostlaşmağa tırıştım. Men olarğa yaqınlaşmaq istedim, amma olar öz nutqudan meni, belki, olarnıñ közleriñden faqırlı qız edim.

Birinci bab – qum oyunu oyunlar.

Yıllar pahigrada vaqıt keçken yılları vaqıtında vaqıtında vaqıt keçti, çünki bir şeyden quşların çivildeşleri ve yazda bütün muqaddes künniñ çivildesini diñlemek içün, bir şeyden başlap, bir şeyden başlap, bir şeyden diñlemek içün, bir şeyden keçmekte edi. ggğarniñ uzun boylu Zagarniñ ğamz marşrutını fak marşrutını, vadiyge qoydı. Vatanniñ ayvanları benim dostlarım edi. Demek, men vaqıt keçtikçe edim. Men maña kökniñ töpeçiginden ya da terekniñ pıtaqları arasında peyda olğan, öz-özümni dünyağa, ya da tereklerini pıtaqları arasında sızılğan ayvanlarını, yañğızlar bir satırğa qoyıp, geceleyimnen, gecelerimnen bir sızıqnen örtülü, gecelerimnen beraber. – dep, yıqılğan kibi, tılsımlı küçler, olarnı qorquttım. Soñ birden dağdan engenetli ajderolğa çevirilip, bütün seferler içün deşet uçqan erbamğa uçqan. Men kökteki qayıqlar uçqan bulutlarını çevirip, uzaq deñizge yaqın deñizden keteyatqan bulutlarını çevirem. Dereniñ suvu suvından çıqqan köpekler, dere de derege tüşkence, selbini raqtağa oğrağance, sellip, dersiñ, dersiñ, devrantınlıqlarnı da üzip, devrantılmalarını da iripleştirdi.

Kimerde men Antoniyanıñ iç bir şeyini hatırlayım. O, meni sevmey, meni sevmeyip, maña incitmadı, men de qızqardaşıma, qız qardaşıma kelip, maña bir kereden maña kelip yetti, ve o kün tereklerge çoqlaştırta edim, onıñ içün, maña çoq

vaqıtqayıp oturtıp, maña çoq vaqıtqace sarf ettim. , ufuqni qattılaştırdım, onı babammen beraber kelgen beyaz atnıñ arqasına kelip yetip keldim. Qomşu Sansar Basili ve Vlalkunniñ episi qalğan adamlardan episi qaldırılğan edi. Episi qalğanlar tek qadın, balalar ve bazı qartlar. Olar tek ayat tiygen köyler sustılar. Vaqıt toqtadı ve o er kün deñişecek, dep, er kün, cenkten soñ, cenkten soñ, dağılğan evler, evler, ölüm, ölüm, ölüm ve qaltıravuq husustasını yaptır edi. Men öz dostlarımmen begenirim, bilem ki, men bir özüm olmağan ve taşlan-çağanı, bularnı, nelerge sığınğanımnı bilip, qorçalanmağanı bile edim. Menim qorantasızlığında, ana-babam deñizniñ qarşı yalısına yaqın, o soñsız kökke yaqın kökkece, o, yüksek, yüksek bir töpege beñzegen, o qadar yüksek bir töpege beñzey edi. Men, meni qarşılağanda, meni emcemnen beraber yaşamağa mecbur oldım. Men bu aqta tüşüngende, men de maña şişik ve cısıy sesinen körüştim. Tırılışqa qıçırıp, qıçırmağa, aqaretlemek için, qıçıra edi.

Ayvanlar bile onıñ sesinden qorqa ediler. Yalñız o, köpçekni örtken ve sesniñ kölemini qoyun içti- niñ içkisini de, bütünley deñiştire. Emcem bitam onıñ etrafında ne olğanını añlamay, dep belley edi. Tek er şeyni degil de, men de, ğayrı, deñişmedim, deñişmedim. O, devamlı çastlı edi. Atlı ve faqat küreşe. Er bir endi soñ, men kelecekte zan ettim: qart ve faqatım, yaş ve küçlüm, lâkin men onıñ başına kelgen şeyim, tabiatımnıñ bir qısmı degil edim.

Kimerde men, men tapqan adamlarnı, urbanı yuvmaq için, mannanı yasamaq için, mannanı yuvmaq için, taldalarnı yuvmaq için, tırnaqlarnı yuvular ve er şeyni qavrap alalar. Ya da, ayuv devrinden soñ, yünni yuvmaq için, yünni yuvmaq için, soñ yünni yuvulap, soñ töşekniñ masraflarnı bozmaq için qullanalar. Yalınıñ taşları arasında qalğan boranlarnı toplamağa bardım. Ne yapmaq için, men taşlarnı qıdırmağa başlağanda, taşlarnen taşlarnen köterip başlağanda, parmaqlarımnıñ üstüne alış-verişimni çezmek için, olarnı parmaqlarımnıñ ögünü almaq için, olarnı parmaqlarımnıñ ögünü almaq için, olarnı elimden tüşürmek kerek. Men olarnı evge ve aqşamğace yaqıp, bitay ateş söndürüp, aşattım, maña mahsus aqşam edi. Kimerde

ise, taşlar yerine taştan yapılğanınen, taştan-ayaqtan, örümlü, ufaq-tüfekli, ufaq-tüfekli, tenbiyeli baqalar. Men olar benim oynamımnı, kimerde olarnı qaranlıqta bir özü qaldırmaq kerek dep, dep tüşündim. Men, aqşam evge qayıp kelgenimde, şu yerde, vadiyde yaratıldı ki, vadiyde yaratıldı. Kimerde yazda vadiyde yüksek olğan Sernedsoye qorantada bir evde tirilgende, olarnı tapmağa kettim. Men ağa-qardaşlarınıñ eñ küçük olğan Mimamanen oynadım.

Ppır kürrekler için skemleler ve sofralar yasay. İş-topraqta bir qaç saat devamında olmaq yahşı edi. Sabadan meni süt alıp süt alıp, özenniñ çetine barğanda, meni çağırdılar. Qaşqa toldurmaq için, «qacele» onı süt sütünü köre ediler. Sıgınlar, Kapnalitada Mekkelede meskendir. Aceniñ evinde sütüniñ evinde eki kere körüşkende: bostannı yapqanda, şorbacını yapqanda, şorbacınıñ tüsünü azırlağan soñ, şorbacınıñ renkli yımirtasını azırlağan soñ. Men soñki qaynağan sütüni soñki qaynağan soñ. Vatan eviniñ evinde emceler töşekte yatıp, onı yatqızğan, baltalar, eki demir otkurnen örtülü qor-çoranen qonğan soñ, baltavuçlı bir demirgeqalğan, ekşiolar da onı Namalda qaldırıp, onı Novarada qaldırıp qalğanlar. Yuqarıda, yuqarıda yuqarıda tek arbiy camnen yuqlamaq kerek edi. Men de mazunsız kölmeginen yaldavnen yatıp yuqladım. Er geceniñ pivası olğan suvuqnu tasvirlemek mümkün degil. Yağmur yağğan soñ, dam-da suvnu mıtlaq cıyğan suvnu toplamaq kerek edi. Eger gecede men yapmaq kerek olsam, evden çıqıp, adımğa yaqınlaştırmaq kerek oldı. Eger añlamasam, çünki men tüşümden, onı bostanda yaptım, tañda, saba men bir meskenat aldım. Anton Antonin de kündüz qullanıp, bu kölmeniñ bir kölmeginen yuqlamağa ketti.

Meramet merasimi adeti üzre, yuqusına köre yerleştiler: evelâ töşegim bar edi, soñra dayağa yetip keldi, soñ dayığa yetip, satırlarnı çıkarıp, satırlarnı çıkardı. Aşağı vaqıtqa kelgen örmeginen, töşekke barğanda, torbanı divarğa stolğa qoydı. Yarıqsız, abdıraplanmağa kelmegenden evel, o, meni divarğa çevirgende, divarğa, divarğa, titis kibi leyhağa çevirgende, divarğa çevirilgende, o, gügümni, sahit kibi, şekilini körgenim. - Vay taze taze! — dep, pek sıcaqnu sarhoşlağanı için, pek yahşı sarhoş.

Aşağıniñ eki başı, yani, o, büyük incirni qurdılar. Olar kirli ve çiçeklennen olarnı pıçaqnen qapattılar ve soñkileri ise, temizlik túbünde edi. Yatqan töşegimde ötmekni, qışta mektepke barğanda, başıma başımnı saqlap, başıma başlandırdılar. Olarnı tek «Das»ğa barğanda, olarnı Novanıñ yanına barğance, men olarnı tek bazar küni qullandım. Emceler, memlekette olarnı yaqmaq kerek degil edi, çünkü olarnı iç bir şeyden yoq etecekmiş, degen edi.

Yanvar ayında domuzni öldürdiler. Bir qaç sandıqlarnı ve tuzaq azırladılar. Çanğan taşlar içinde çiberek boylu nusta qoptı. Adet üzre, mayıs 1-mayı temiz genişçesinen beraberlikte istimaliyler için, ananeviy ananeviy sürette yoq ola bile ediler. Bir kere, aprel, aprel edi, çünkü men pek aç eken, men de ötmeknen aşamağa nege aşamağa bilmey edim. Emcesi benim deli, dep qıçırmağa başladı. Bir kün mektepten qayıp keldim, aptemnen beraber Öpiya bir izzünen körüştim. Olar anamnıñ öksüzleri olup, Frantsiyadan qayıp keldi.

Olar menden çoq ğam-çırpqadar ediler, qayda istep: qayda kirgenim, bu saatta bu saatte, bu saatte manzaq almaq, aşamaq için, aşamaq için, aşamaq için, aşamaq için, aşamaq için, aşamaq, aşamaq için, aşamaq için, aşamaq için, aşamaq kerek. İç bir şey aytmaz. Amayı mayı mayılar pişirgende, papaylarnı almaq için, çimirni almaq için, tek qazançnen beraber, tek bir künge qarşılıq yapqanım için, maña qarşılaştıрмаq için, maña qarşılaştırılğanını tüşüneler. O vaqıt men pek ğururlandım, çünkü birinci kere öz tenbiyelâya qarşısındaki hoş bir cenk duygusu bar edi. 1.Erge qadar caillik olmağanı sebebinden, gisansız oldı. Geceleri omuzımnı sıypadılar ve emcesi er aqşam tersağımnı tökmemek için zeytün yağınen yağladılar. Sabağa boyalğan boynum bar edi. Emcesi kibi, men de öyle oldı, başıma yuvmaq kerek edi. Diger taraftan, tize saçaqlarnı yaptı ve olarnı suvnen, suvnen, olarnı suvnen tutaştıрмаq.

Diger arqadaşlarım ise er vaqıt temiz edi. Olarnıñ ğaripleri bile o qadar kirli edi. Bu skemlede meni soñki skemlede alıp, meni er kesten uzaqqa gizlegen, er kesten er kesten de er kesten de öz issesini qoştı. Bedenim, mesteziy kirpçesi edi. Olar

meni bir kere özende, Feratdokqa munasebetinen, köyniñ eñ müimi, eñ müimi. Bir kere anamnı tüşüne edim, yedi yaşında edim, zindanniñ qaynatasına tüşem. Sağ elimni yaqtım ve emcem meni ekimge alıp kelmedim, amma er kün meni obalarnen maña qarşıladi. Men eki mögülge beñzey edim, men iç bir vaqıt yamanlıqtan köçipten qıçırdım. Men buzğa tüşip keldim.

Men bir-eki aydan soñ bir mücizem bar, ve men öz izzimimni tutam. Mektep devrinde bazar künü çiberekte edim, bir qız mısqulda, oniñnen beraber Misnnenaynen barsam, Misnnenaynen barsam, Misnnenayniñ ders dersi barsa, onen barsa, meni Missnalitnen beraber barmağa istesem, dep, rica etti. Men emce meni tek eñ müim bayramlar munasebetinen işlegenini bilmedim, imanlılar cemiyetke barmaqñı añlamay edim. Evimiz ögünde ruhaniy Burmiim yaşay, amma men onı pek aznen körüştim, oña büyük bir qaç kere baqtım. Atice meni adnen tekrarladi: - sa, o, oña öz tilini kesecek, – dedi. Lâkin mıtlaq turizmni almaq içün izin soraştırıp, beklenmem aldı. Men şu an müitte oñaytlı taptım. Yaş hanım maña kitap ve bir gazeta berdi. Bir kün İsa aqqında eşitip, bu quvançñı eşitmey edi. Men evde laf etip, cevap berdim, olar daa da az cevap bere edim. – dep, aytam, gruppaniñ episi gruppaları onı yapar edi. Kerçekten de olar endi yaratılğanda, men yaş hanım razı oldım ve biz San Mamolaniñ ruhaniyinen yerleştik.

Aq urbaniñ meselesi peyda oldı, amma emceler onı mıtlaq içün birevi aqqında haber etti. Çoqusı bar edi, saba meni imanlılar cemiyetine Daginağa bardı. O, başqa qızlar, teşebbüsni mışıqniñ hanımı ile toqunmaq içün, teşebbüske malik olmaq içün, dep tüşündi. Men öz yanımda ekenini añladım, o maña: - Bugun, eşek, ağırq -. Daa başqa adamlarnen ocam da Masasta da bar edi. Bazı qadınlar onı tınçlandırılar. Ruhaniy kelip, meni qolğa batırmağa alıp keldi. Evelden evel iç bir vaqıt eşitmegen dülber sözler ayttı. Men cennette uçqan kibi oldım, maña: - Bu ruhaniylerniñ azaplarını üzip, kerçekten de balanıñ azaplarını añmaqñı bilmekni bilgenler. Eger men onı quçaqlap, onı quvançnen öpip, öpe edim.

O, meni Mariya için beş Alem çalıp, men yerge qayttıq. İmiya bitam ise, ruhaniyge ne qadar qaltırğanımnı soradı, ve men de: – Yaş qadın maña gizli olğanını ayttı. - Ebet, amma maña birinci kere aytıp bermek kerek – dep ayتماq kerek. İç bir şey yapmağa bir şey yapmaz. Yarama-toprağı bar edi, qonuşuv ve imtian içinde meni daymanıñ eline öpip, böyle demek: — Vossiya meni bağışlamaq için. Qartbabadan başladım, er vaqıt bir cümle azası, soñ bütün soy-aqrabalarnı keçtim. Ğazana maña kitap berdi. Açıq edim, maña kimse aşagan. Adet üzre, merasimden soñ, çibereknen oğraşmaq adeti bar edi, amma çiberekliyanı aşamaq için, çiberek, çibereketten alıp keteler: bizden taldaçıqnı aşamaq için, er künniñ içinde aşama-çaresimnen aşaganımız için, rastketirmek için, onı aşaganımız için, rastketirmek için, onı aşaganımız için, rastketirmek için, onı aşaganımız için, rastketirmek için, onı aşaganımız için, rastketirmek için, onı aşamaq kerek edi. Yaqın soyları bir de Poboğa çağırmaqnı teklif etti.

Men ikinci sınıfı bitirgen edim, pek doğru reyolanen teşviqat etti. Şu yılı biz er yazda bulunmaq kerek oldı. Qallatam: Eñ azdan Küneş künü men Massuslarğa barmaq kerek ve qartbabanı tapmaq kerek. O, pek yahşı adam, hasta edi. Qız onı ğazaplandı, qocamanlıq için azçıq, aqayğa dayanıp, er vaqıt qomşularğa, soy-aqrabalarğa açuvlana edi.

Timiyanı yuvmaq için yuvundım ve Mitsillonıñ asaip-keçkenleri için, oña davranıp ketirdim. O, babasına bile sevmey: bir kün onıñ yarısına – ölğanını tenbiyege keldi. – Eger ketmeseñ, sen seni mısqqa (taqada) dediñ, — dedi oña.

Zarionda olğanda, çalgıcılar «ve» dep adlandırılğan «yırçıq parça» teklif etildi. Miqay bita, onı begenmese, ne de bir faqatlı bir faqatlı tığınap, meni çağırıp, meni çağırdı: «Kelinayet kel» — dep, meni çağırdılar. Ve böylece, o siyrek rastkelgen vaqıtta, bir de-biriñiz yahşı, bir şey yahşı aldım.

Bir vaqıt evelsi D.Keltsent Bayt Bayt Bayı benim hatıramda coyulğanını hatırlattı. Köy soqaqlarındaki muzikalı oyun çalğan vaqıtta, şerniñ soqaqlarında oynaşqanda, parlamentke qoşulmağa tırışa edi. Amma «âş bilsin» dep, özlerini aqlamaq kerektir. Onı isbatmaq için onı ñ, jantniñ cebinde qoluñ qolunu keçirdiñiz. Men bu şekilde, Miqay emcemniñ peşinden, Ğaleni, em de öksüz ve öksüz ocanıñ oğlunu, elini yetekçiniñ başına keçirdim.

Novaranıñ ortasında, bazı bombalar tüşmege başladı. Er kes qaçıp ketti ve biznen beraber tanışlar biznen beraber bir qaç tanış kettiler. Menim için, çünkü men de birleşmede ola edim. Er şimdide, soñ o, örtüniñ müçelerini duydu. Orponiya saibiniñ facialı haberleri bombadan yırtılğan tükânı da yetip keldi. Dörtünci kere tantanalı bir alda, Rosa ve Andronnen bir özü qaldı. Babamnu gezip yapmaq için Siliyege qaytarılğan edi. Anasınıñ bir qaç aydan soñ, anasına, Emma adlı bir qızçıqniñ adı bergen ve evge qaytmaq imkânı yetkenini bilgenini bile edi.

Teessüf ki, o, Ammessorğa kelip, Domosssağa keldi: Ema, 12 künden soñ yaşay. Eki künden soñ cebege qaytmaq kerek oldı. A few months later - it was the period of uncertainty and instability following September 8 - he managed to escape military service and returned to Novara waiting for the war to end up reaching his mother. O, küçük boran tükânını açtı. Er bir künü men onı körmek için bardım.

Qadim, amma maña nişanlı oldım ki, küngece aqayğa evlene edi. Künlerden bir kün men, men qutunıñ sekvasına kirgen edim. Onıñ yanındaki tükânnıñ yanındaki tükânı da qala. Men perstanen oğraşqan ve ortası olğan, ortalıqını ana-babamını uzatıp, anamını tercime etkenine alıp keldim. Qomşu meni qomşum alıp, babam maña «âşışınıznı» dedi. «444-ncı balanıñ qaverenki balası, üyken, üyken...

Bahsiyyada pianik qartbaba aşqazanğa oğraylar. Emcege barıp körer, onı körüp, izin aldım. Men çoqraqtan çoqlaşqan edim ve özen boyuna uzatılğan boylap kettim. Hatırlam, tınçlıq, tınçlıq. Qartanay daa da tükânnen oğraşa, oña biraz vaqıt bağışlap ola edi. O, çibinni avlaqqa avlaqta qoydı, lâkin daa da beterden ve men olarnı avğardım. noyabr 2-de 1944 senesi 66 yaşındaki cennetke uçıp keldi. Babam daa Siliyde edi. Cenazede emce de iştirak ettiler.

Şimdi ise, anamınıñ mektüpini aldım. «4» Baba monoskağa qayıtıp keldi ve qardaşım Ğasppen „İpisiyede 46 yaşında dünyağa keldi.

Dört – yağ, qarğalar ve yaman közler közler.

Cenkten bütün dünyanı aydınlattı, qonuşmalar ağır edi ve endi bizden ananıñ anası qabul etmedik. Evelden babası Bergliy bedenindeki Siliyni çağırıp, bir qaç vaqıt meni körmek için, aman-aman selâmetlik degende, meni körmek için kelgen edi. Cenkte cenkkece adamlar çoq edi. Qısqa adamlar, adeti üzre, on beş kün toqtadı, soñra köyde bombalar havfi bar edi ve olar er yıl memlekette saqlanmaqñı üstünler.

Men şimdi endi soñ, o adamlarnen sığınam. Aştan soñ, aştan soñ dört balanen beraber er daim qoranta bar edi. Men pek çoq qurun incirlarını kördim ve kimsege bermeyler: güzel bir qol tutaşp, gizli bir elçik alıp keldim. Men olarnı sabadan olarğa sabalıq aşadım. Atta ağır ötmek: «Menim mektepke barmaqdan evel, men de o balalarnen, o balalarnen bir-birine bölgenden evel maña bir qaç çızmalarını berdi ve olar meni sallap quruttılar, olarnı quruluşqa yasadılar. , , skemleler ve tökemeler için lekeler ve töşeklernen beraber, büyük qız qardaşımızñı pancalar yaptılar.

Kimerde oldı, özenge enip, etraftaki urbalarnı örtünen yuvmaq için, urbanen ateşnen ateşnen baqmaq için, onı eki qatlı suvnen baqqanda, maña aceba, bir balaban taşnen beraber ateşnen baqmaq için, acebal edim. Men bu perstanı iç bir vaqıt körmedim. O, aman-aman-qaşamay, ya da iç kimsenizden ayırmay, özenge barıp, özenge barmağanda, özenge barmay.

Eki-üç kün devamında qadınlar, evde ketenler ve ketenler yayğara ediler. Onı oyıp, quruğan küneşniñ tübünden raqı tübünden töşegler astına qoydılar. Ecesi meni daima meni çağırıp, diñlemeyip, evge kelmedim. Cenkte – qız -en de Tursniyner beraber qayıp keldi. Salvor, adımlar için ürmetten ürmetnen beraber qıralıçe kibi tedaviyley edi. O vaqıt olar köyçikte qaldılar ve emcesi ise, pancalı qanfet, quru savut, quru savut, lehat ve namlı aşlarını çıqardılar. Manaslar kibi, meni müjdesler yollap, çoqraqtan suv alıp, suv alıp kete, çünkü musafirni yollap, suv alıp, suvarıp, suv alıp, suvarmaq kerek edi.

Yılbaşı kelip, şimaliy adetke köre, sabağa kelinni baladan bir güzel bahşışı bar edi: qazanlarınñ oğullarına güzel hizmeti bar edi: qazanlarınñ güzel hizmetleri bar edi. Men onıñ için pek quvandım, amma şu vaqıtta açuvnen açuvnen ğazaplandım. Men zayıf ve zayıf oldım. Ösümlük, amma onı aşamağa mümkün edi: şarap için sıqmaq kerek oldıñ. Qomşulardan tek bir hırsızlar aşamaq mümkün edi. Qahşudlar toplandı, amma satmaq. Men ormanlarınñ qabarları kibi, aşadım. Emcesi ise sütünü tek yekâne azırlamaq için, cariyeye ve şarqta olğan şorbacını satın alğanlarm. Edep, yımirtanı ozğa azırlay edi. Men daa çoq ümüt ettim: - Onı biraz, azaçiq azaçiq ve sahtanı (onıñ için) yımirtanı yımirtağa çevirgende, onı satıp, temiz yımirtanı toplamaq için, yımirtanı cıyıştırmaq için, olarnı satıp, yımirtanı cıyıştırdıq. aqçanı almaq –. Eki ay devamında yımirtalarını toplap, soñra satıp ala.

yımirtalarını satın alğan Mesninanı elindeki bal tapqanı. İrinciler avcılar, tek kimdir aşay edi, digerleri küneşni satmaq ya da olarnı qış için saqlasınlar. Oktâbr ayında oktâbrde dülber sandıqlar yapıldı. Bazıları dayısı olarnı oda stoluna (abadan degil de, ğambasında degil de, tutaqniñ yanındaki yağnen örtüğe tıgırıp, sabanğace yağni yuvğan soñ, sabağace, dörtte bir taldaçiqqanda, sabağace örtüğe ketkende, onı da, sabağace talmegen yağni alıp ketti. Maña, sandıqtan çıqıp: «Sağlıq sabalıq sabalıq» dedi. Men ise olarğa boysundım ve aşadım, amma yağnen yağnen zeytün bile ekenler. Sandı etrafqa maqtandı: - Men de torunım, gecede kürsünü, gece daa keçingenini bilem –. Kerçekten de, emcem onıñ közlerine nefreti bar edi. Er bir

şimdi o, açuvğa çıqqanda, sarı, qırmızı, ateş qızardı: az olsa bile, olar onıñ yüzüne tüştiler. Olar Menden körecek közümden tar çuqurlar kibi, ufaq-tüfeçikler kibi ediler. Bu arada sülâle ve qurtulıp qurtulıp qurtula ediler. Aceva munasebetinen bir de bir çayniksüz berdi. Bu, qurtulıp, özü de, özünü işandırmaq için, qurtula... soñra «Ovla»nen başladı: – Mazzaiyniñ yanına bir mazlum patlavını, hamır hufugını raqı patlattı. Yüddus, ya da Trifiy Sature, Ey, Öerved, ya Ğasved, ya da Vindihi şerifli, ya da Fatrik şerifni, ya da felestin boholunı ñ üyleviy, ya da Sattahat Sesved Halilov.

(Menice çıqıp başlağanda, men de, şimdi mesihçisi olğanımda, onı zindanda meni öldürmek için, onı öldürem.Saadet küni, Muqaddes Yerde, Muqaddes Yerde, Muqaddes Yerde, Muqaddes Yerde, Muqaddes Yerde, Muqaddes Yerde, aziz künlerinde, Muqaddes Yerde Sandıqniñ sabası Sandıqniñ sabasına, Sandıqniñ sabası Sandı. Muqaddes kün, yer üstünde, yerde).

Tayçanmağa nasıl olsa kerek, bilmeyim.

Mına biz de ana-babanı açamız.

Bir çoq yıllar keçken soñ meni aşı ğıgırıp taşladı. Men, ziyafetni maşinanen beraber, nurlarğa bardım. Bir qaç olsa da, maña beyaz balanı aytıp berdiler. Teessüf ki, iç bir şey körünmey edi. Radiologiya gazet olup, maña nasıldır ağzavuşını ağrı qoymaq dedi. Men suv suv stoletini qazmağa bilmek için oldım. El- elimiz aqqında edim. Fotoka, Armaniy lidiâzaniñ dostı, maña mütehassısqa alıp barmaqni teklif et. O, D. Mazzostodan keldi. Gazrostroykağa boğazğa kirip olamadı. — Men bu qadını nasıl qurtarmaq kerekligini bilmeyim, — dedi ekim, — picornen qapatıldı. Gügruppanı yapqan bütün insanlar odadan çıqtı. Men Feofenen uzatam. Eki ay meni eki ayğa qarşılandırdı. Daa çalgına qaytıp kelgen soñ, daa keçmedi. Daa bir kere üç ay daa küçlü qayğırıla.

Beş aydan soñ birinci nevbette çalgı aletni bozmağa başladılar. "Mücize!" El. Mazzo. Tabeni yaptı, o maña sinaal olsa, ne de bir şeyden olsa, maña çoq sualler berdi. Men ağlap başladım: «Bala, belki de, o endi soñ, soñ qurtuluş için de bergen zeytün olacaq. Ekim ellerini saçlarına kiydirip: «Ey, yoqmı?.. Er bir qayğıruvını közetip, soñ gazetekçikonı tekrarlaşanım.

Di.Yaını yıllarım şimdiden soñ şimdiki yıllardan soñ tek bir kaç kere ilâc olğan soñ, zevqlı ibret ile zevqlı ola bilem.

Birisi onı filcandan çağırsa da, emces olarnıñ artından aylandırıldı. Soñra o, orazanı bir qadeş almağa tevskiye etken ediler. Ağayısını, saba maña bir de bir bardaq berdi.

Şu evde, daa ziyadesi de, hulâdı da padişalıq etti. Emcesi daima yıqqan şarapqa başı bar edi, amma onıñ için onıñ için yapqanına köre, onıñ yapqanına köre, onıñ yapqanı bir közü edi. Ağasi onı yuqarığa çıqardılar: o, suvnen suv alıp, tuz yağdı ve soñ Priatrik yağınen, Prometeyniñ başına baş yağdırıp başladı: – Otur, Ollah, Günyah, Günyah, Ötün torbası, Ollah torbası, ırğatqa ve taldalar ve taldavuçlar. Bidey Fetinağa ve Stakti Mamut Mamkazğa ... (Elsan Ösken Öslim Öskenet, Muqaddes Yerden, aziz yağnı tikip, bu tendüreçliyerek, qubbeni tendürüp, tenbiyeley).

Bu mubarek zeytün yağında, keñleştirilgen, onı alıp, olarnıñ inançına, yamanlıqqa köre. O, suvniñ dört köşesi olğan soñ, odanıñ dört köşesinen, onıñ yanına keçti.

Yağrunğa zeytün etmek için, köpçekler, torbanı yapmaq için et parçasinen bağlana edi. O qarışma qarışıqlığı, olarğa, ayneci edi! Saba meni Magnasasnen bir qade suv berdiler. Bir kaç vaqıttan berli bütün qaltırağanım, özümni serbestlikke çıqmaq kerek oldı. Tılsımlı qadından yollağanda, meni başıñdan yollağanda, bir

yipnen başımnen, bir çimenkenen bir de bir ölçünen, bir de bir titis quçağınen yollanıldı. Bir parça pek az qaldı, o yılı o yılı onıñ ölüminden vazgeçti.

Olarınñ emceleri Allada, azizlerde, Madonnada iman etken. Er yıl sentâbr 8-de, olar Tinnariyge, 5 kilometrge yaqın topraqqa bağışlanğan yer yüzüne, Thinnağa uzaqta, Thunyağa yaqın uzaqta kettiler. Beş yaşıdan maña elçilik yapmağa kerek edi.

Ticretniñ eveli Tidrayniñ fethine munasebetinen, emce (s. Emcen ise avğa çıqa ve bir-eki tavşançıq pişirmege evge alıp ketti. Yahşı teessurat yapmaq içün, emce de marbenlerni de azırladı. O, özünü aylandı ve bir parçasınen yüzünü temizledi. Soñ «Qaz» degen yırı, benim güzelligim, «Zikâh» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikây» dep, «Zikâyet» dep, «Zikâyet» dep, «Zikâ» dep avale.

On bir on bir şegirti Tihital yanındaki Tilâr yanından başladıq. Bir qaç keregim içün çoq kerelerimni azaçıq suv sorap, çoq taze suvni rica etti, lâkin episi başqalarına oşağan bütün başqa bir furtunanı begenmedi, olar onı tek bir keregi kibi, qusursız suvni satın almadılar. tersüzni arttırmaq. Rivayetlerge köre, sasqalar, saqalar satın alğan, soñ kütlege barıp, maddiyge barıp, köydeşlerimnen körüşip, köydeşlerimnen körüşip, köylümnen körüşip keldi. Bizden içken zeytün terekleri altında aşamaq içün bardıq. Yaramaşqa men pek yorğunluq yaptım, o künü yahşı teessuratlar ögünde yahşı teessurat yapmaq içün er vaqıt ğıdadır. Üylede taldaqta bir tavşan çiberek, tayap, emcesi, avtobutqa, cayavcılar, bostanlar, bostanlar, bostanlar, çiçekler, bostançıqlar. Ev arqadaşlarına qayıp kelgen dostlarına: kartoçka ya da at – tasve arabalar. Men de, endi artqa yürmege, endi yönelgen edim. Yalınız bir daya dayığa barsam, bir de-bir tayaqqa barsam, yoqsa, ağrı edi.

Filâb – notalar.

Din mevzusındaki de de, tatamcılıqta imtianlı sürette imtianğa yazıldı, olar Sigor Gorojginiñ imanlılar cemiyetindeki dumanda kompozitsiyasındaki duman kününe köre, mükemmel üyleviyliğine bar edi. Merasim, saba beşte olup keçti, ruhaniy bütün erkeklerge mısıldadını qabul etti, soñ qadın-qızlarğa doğrulmağa başladı.

Büyük bir qara şalğa tiygende, o, özüne mümkün olğanı qadar, urbanı qapatmaq için, urbasını kiygen: o, o, iftiskeni üzülip, güyaatnı örtülü, sanki o qadar köründi. O, dedi ve soñ: «Endi sizniñ yanına bar, – dedi maña. Yıl-yıl devamında onı tanımaq istesek bile, men özümni yapıp olamadım. Emceme meni çekti: – Rabbiniñ şeñlenmek kerekmey, yoqsa, başka bir kereden günâhnen günâh almaq kereksiñ, – dedi.

2.Oq doquz Qıraslar, Komnâne ve şu an evde şu evde. Er vaqıttaki kibi, emceler sebepçi sebepler qaltıra edi, tesadüre de oña keldi. Apansız levhalar peyda oldı: eger bir kün, ne içündür kerek olsa kerek olsa kerek, yoqsa, Rabbi ağızdan çıqqanlar. Eger bahıtsızlıq olsa, gügümni, tütün, içini, içini ve şekernen şıtırdısını aks ettirdi. Muqaddes künümüzde köyde aqşamda aqşamda, aqşam vahivanı dolatasına qatnaymız. Taşurlar azırlay ediler, çeşit türlü şekil qaynatıp, suv qaynağan, suvnen suv yımirtaları, suvnen yımirtanen suv yımirtalar edi. Saba tañda, Digignâ boğday boranı mısırboğdayniñ episini ziyaret etti, soñ, ne qadar tenbiyeli otnen bir çibereknen beraber, o yılda bir çiberek tenbiyeli) bar edi.

O, o, mih mihlilarnı ağırtmaq için, o, mih mih mihlanğan mih mışiqnı aşasa, o yerde özünü tenbiyelegen olsa, o yerde özünü tenbiyelegen olsa, o yerde özünü tenbiyelegen olsa, o, mih mih mihli mısquldamaq kerek edi. Şu künü birleşmem, men birleşmem, atta maşularnı bile aldım, lâkin İsa qıçırıp ağladı. Sankunda on bir on bir şegirti, qıyamet ve qıyamet künü bar edi. Bütün balalar baş ruhaniyniñ bereketini almaq için, aşlarnı alıp keldiler. Tarqında, Şarqta yımirtadan eki yımirtanen teşkil etmek için eki yımirtanen saqlamaq kerek olğan mektep seferleri için eki yımirtanen saqlamaq kerek edi. Onı ocağa teklif etmek kerek oldı. Şarq künü meni aqiqiy keçmişte, eñ ufaqu- niñ eñ büyük bir uçannı satın aldılar. Emcesi de, ateşte şekillengen panlı ayaqqap, ayaqqaplarını yaqlaşdırmaq için o qadar edi. Emâ emce iş bitmegenini bilse, o maña: - Acem paranı ketirgen olsa, aqçanı – para ketirse, – dedi.

Köçip kelgence, onı aman-aman eki qul kibi, on eki qul kibi sevdim. Menim aqçam onı domuz bankuğa keçirip olamadılar. Bir defa men, çoqça oynamaq istedim, dedim. O, ümütke ümüt etmege razı oldı. Mekke – yalan edi. Kerçekten de, arqadaşlarma qavuştıravuqqayıp, bir kiyingen: olar yelge de olsa da, men de, emcesi kibi, bütün urba kibi degil ediler. Er kes pamuq yapıştırdı, qaverenki ya da mavılı, yavluktan yasamaq için yerleşmek için yerleşmek kerek edi. Men olarnı tizge patlat, amma eñ büyük belâsı – bu, ayağısız, ayaq üstüne yetip keldi. Men personen üstündeki qısqa çibeni alıp çıqtım. Men endi endi yeterli olup, öz-özünü urbanen ayırmaq kerek oldım. Beş beş litnen men sabadan evel, sabadan evel, sabadan evel mısquldağan edim. Şu kün tükân qapaldı. Emce apte ise olarnı tapacaq oldı, çünkü olarnı tapqan edi. Men lez izniñ üstüne taş astını gizledim. Gecesi yağmur yağıp, bütünley yaqılğanını, saba erte-tezelden kelip yetkende, ertesi-keski kâğıtlar yaparlar.

Olar on beş kün keçti ve emcemni qazansam, dep soradılar. Men samimiy ve cevap berdim. Bu para iç bir vaqıt kelmedi. Muqaddes cuma künü «Mahonna» şerefinde cuma künü, muallim, oca onı hatırlavları oña haber bere. Men de, mashara

oldım. Ebet, o, er şeyden habersiz oldu, şuniñ için, men onıñ qattı nazarı astında eki şaqanı aldım. Men er vaqıt men er vaqıt kete, amma fuqarelerge kete. Meni añlamay, men anamniñ tevsiyelerine er vaqıt yardım etti, şuniñ için anam meni er vaqıt oquy ediler. Yalınızda, sarhoşnı ziyaret etkence, bir kün, ayvan şeerden qayıp kelgence, bir kün, ayvannı bir parça ǵıda alıp, aşamaq için aşattı. Atta çette onı öldürmek için, askerler onı öldürdiler. Çünki, maña büyük peşman oldu.

Quşlıq vaqtında men, men boǵdayniñ yaşına boǵday ve arpa qaldırıp, men çuvalniñ torbaǵa alıp, olarnı torǵayǵa alıp, olarnı tornalı özenge alıp ketem. O zaman, men unda ana- nı, iş- nen, eki yaş balanen bir tul qadın olmaq için, sabadan qurtuluş için, sabaǵa barıp, ötmekni azırlamaq için, üylege alıp keldim. balalar için bir aqçanı alıp, onı balalar için alıp ketirgen kimler için unni alıp barmaǵa.

incirler sentâbrde incir pişken soñ, incirlerdeki ekşi meyvalarını ekmek için, olarnı dalǵa taşıǵan sepetlerni avale etip, pıtaqlarnı çeze. Yenler kesilgen ve küneşte küneşte qurutmaq için qaldı. Bir qaç künden soñ quruldı. Qısta toqtalǵan balaban sepetler aşamaqta edi. O güzel devirlerde Mariya hanım qomşu qomşu, qurunlarnı azırlay. Men onı tez-tez qıdırdım. O, çoq balanıñ anası edi. Olardan biri, Karmolottik edi. Er bir şimdi ve soñ tapılmadı. Arqamatma onı qıdıracaq oldu ve men onı ǵalibanen beraberliktemilde oldım.

Beşinci sınıfnı oquǵanda, oca bizge filmge ketirmege istegen ana-babalar «Baqalıçıq» filmini körmek için, tenbiyeden sorıştırǵan edi. Emcesi: «Sizler o jürlüler de ketme». Ruhaniyniñ qapusı bunı eşitip: – Sen onı yollamaq kerek, atta Men onı körecek edim, – dedi. Soñ olar köçip, keteyatqan edim.

Qanaqlarnen beraber anadan anasından kelgen edi. Men olardan bazılarını mektepke ketirgen edim. Açlıq ve taldalarnıñ da qorquları edi. Ocamniñ beşinci ekende, dördünci apteniñ qız qardaşınıñ qız qardaşı ders bere edi. O, menden faqır qızdan sorap, meni episini qaldırıp, olarnı qaldırıp kettim.

Babam 1945 senesi benim babamnen Dompolğa qayıp keldi. Men onı kene 1946 senesi aprel ayında körge edim, onıñnen beraber anamı bekley edi.

Ana-babamnen on quvançlı künlernen tanışır. Qartana-qartbabanı ve bita-qartbabanı tapmağa çoq vaqıtqa bardım, şunıñ içün men olarnı satıp, öz satıcı qartanaynı içticem. Soñunda anam meni yuqarı Halilnen alıp ketmek istedi, amma emcesi er vaqıt yalanda, öz-özünü yatıp, meni onen qaldırmaqñı ümüt etti. Men beşinci sınıfta oquyım, er vaqıt mestegimge er vaqıt zornen. Ağa-qardaşnıñ doğuluvı aqqında haber keldi. Episi quvançlı, lâkin aynı şu vaqıtta quvanç ve ağrı ağladım. Belki bu sebepten, oca maña imtihanlar açılıp, maña qarşı kelmege baqmayıp, bu sebepten maña qarşı çıqa. Şu yıl memleketni gimnaziyanı yerleştirip, er kes arqadaşlarımñın episine imtihanlarğa azırlanğan edi. Menim içün idarelik yoq edi: analar tek labonı tek mektepniñ çeşitinde iştirak etti. Aslında, gimnaziya bitken soñ, birisi Menanınağa barmaq kerek edi. Ana-babam, kitaplara parayı yollamaq kerek edi, olar iç bir masraf yaptırmaz ediler. Oqumaq istegenim içün ağlay. Soñra olar maña nizamcılarñın professionaliyası eki yıl zarfında eki yıl devamlı eki yıl devam ettirip, teklif ettiler. O, men de, er alda, qabul etken er alda meni qabul etti. Kelip çıqa, saba- künden soñ, kündüzi on künge qatnadım. Mektep mektep qarışqan: matematikanı ögretüvni ögretken müdirgekler de, İtaliya ve fransız professorlarına añlaşıldı. Qızlar, evler ve tenriyalar içün üykenler de tesir ettiler. Aslında, iç bir şey öğrenmedi. Menim faydasım dair olup, büyük suvsuzlı oldu.

Mektep yılı bitmezden evel ocalar bizge sadaqa teatrge azırlanğan ediler. Maña örnezinniñ qıyafeti kibi, kiyindirmek kerek oldu. Köpürli, qısqadan, qısqartlar az edi. Emcesi aptege: — Sen Qazanı qoymağa aşığısıñ. Men benim aqlımñı coymadım: Barbizeniñ apayı Lâziye Leyziyeniñ apayına barmağa ketti. Şunıñ içün, aqşamı kiyingen aqşamı ki, bir çoq elrik ve bir çoq elçırpmalar arasında, bu aqta diñleyiciler arasında muafazanen taqdim etilgen edi.

Afsus ki, eki yıl keçti ve men mektepni ebediyen, daa evelden ziyadesi kibi, devam ettim.

Çartaqa - Vosiya meni bağışlañız.

(Yıl yıldızlarınıñ nuru).

Men anammen gustgust şeerinde on eki kere körüm ve azaçıq qardaşını kördim. Onıñ kiçkene yüzünü körip, maña bahıtlı etip, ömürimde eñ güzeli kibi hatırlayım. Ana-babam meni mektepke qaytarmaq kerek edi, amma emcesi içün, fikirge kelmek, fikirden vazgeçip, öz fikirlerinden vazgeçip, olarnı rastketirmek içün, meni rastketirmek içün, meni rastketirmek içün, meni rastketirmek içün, meni mıtlaqqa yollanır edi. Böyle oldı ki, Menim qarşısıdır. Biz ana-babamdan kettik ve Siliyde qaldıq. O vaqıttan berli çoq tınçlıq yoq ve er vaqıt gizliden ağladım. Emcesi benim meni, şübesiz, maña o qadar sevmegenlerini ayttı ki, meni (a qız), bir qızını o qadar köterdir edi ki, elbette, bir derdim, elbette, benim dertlerimni ozğarlar edi). Aceva bir kün memlekette eñ yahşı deñizden ketti, anda anam da maña alış-veriş soraştırıp, ögrense de, meni ne derdi. Deñiz üylebesi o endi sekiz qız olğanını ve raqamını arttırıp olamadı. Onıñ emcesi yımirtasını ketirip, oña: - Men bir ay, belki bir ay, belki, Turinniñ içün bir yeriñ boşa-ağışlaşıruv, belki de, öz-özüne rastketirmek içün, aman-aman yer yüzüne qalam. Teessüften soñ, bir aydan soñ, meni mıtlaqqa yolladılar. Yarınca ve yarım yükseklikte olmağan yaş hanım meni qarşılıp aldı: - Yahşı, men de elemli, men saña elem bericice, saña, er alda, öz memlekette de, öz yeriñiznen beraber kelmeysiñiz, dep, qarşılıdım. -. Böyle tüşünmege yañlış degil edi. Ertesi künü sekizde men özümni tanıştırdım. «Ozikçi

ikâyeler başlana, — dedi o — soñ, soñ, sen pozni rastketirsiñ -. İkâye maña qoqmağa başladı. Artıq, benim elimden temizlenmeğe başladım. Men küçük edim, nicem, on eki on on on ekim edim, amma men sekiz.

Men de, yerge yuvmaqnı bilmem: memleketniñ tışında, köyde, taldalar olğan, emcesi anda iç bir vaqıt yoq etmemek için iç bir vaqıt yuvulmamaq için iç bir vaqıt yuvmaq kerek edi. Men seniñ eñ yahşısını yapmağa tırıştım, amma deñizni yahşı yuvmaq için eşegini berdi. On doquzda çalışqan işçilerge kelip, yañı sebeppen meraqlanmağa başladı. Episi meni acınlı avanen seyir ettiler. Olarnıñ laflarını duydım ve bulutlarnıñ inceliklerini bilmey edim. Er şeyden soñ olar maña deñiz kibi, bir qaç işler berdiler, er vaqıt, er vaqıt, er vaqıt oquvni öğrenmeğe çaresi yoq. Künniñ müsbet tarafı bar edi: bu evdeki memleketke içimlik aşamaq için, men evde tınçlıq aşığanım, masası masası, masası, suvniñ pıtağınen, suvniñ pıtağı bar edi. Qısqası, bir adiy ötmekni ve penir kesmek için, men er bir adiy halq kibi, stolğa qadar ğıdadır siñip baqtım. Menden doquz yaş üyken soñ, menden qomşu olğan bir qomşuğa bardım. O, benim namlı közlerimniñ ögünde közlerini açmağa yardım etti. Anası onıñ yanında yaşadı, fayılı ayaq basa, bir daa digeri ise, bir de bir daa da edi.

Kimerde olar meni bir papiy zanmaqnı çağırdılar. Deñiz mütehassı oña bala urbalarına keçmek için, maña keçmekni rica etti. Bir kere meni kederlendirip, yarım işten qaldıra edi. Men daa bir kere şerifniñ ve ekşiarını alıp, onı ekmek için saqtım. Dediler ki: «Kimler kim? Poreliy bizgemı? Soñunda meni añladılar ve meni bağışladılar.

Kimerde men, men de Antonsta balalar eviniñ yımirtasından çıqtım. Men olarnıñ künleri yaşağanları için, olarğa az qaldım. Olar sofranen sofranı başında oturıp, oynadılar, niay, niayet, Alla duvasına bağışlanğan vaqıtta, özlerini teşkil eteler. Men tüşündim: - dep tüşündim: - Olar endi ana-babaları ve daa tenbiyele yaşaylar, men de ana-babanı da yahşı yaşayım, amma men bularnıñ bu ayuvları olğan bu ayuvları

bar -. Öz bilgilerini olmasa, şimdi internet etmək için utançaqdan qaçınmaq için, er şeyden, köyde yaşağan bir acele bitasına bardım. Cennetke mektüp yollamaq için, paranı yollap, meni olarnen alıp ketmege rica ettim.

Er yılınıñ noyabrinde meni noyabrinde meni Pannerege olıp keçtiler. Bu yerli qartana-qartbabalarınñ pişken yerdeki etnen azırlanğan çiberekler yerge alıp, bir yerge satıcı şarapnen satıp sattılar. Menim için o, aileviy tuvarnen beraber olmaq için, yahşı et, suvni ve içimliknen içirmek, çiçekler, talyallar, talyallar, talyallar ve taldaçılarağa baqmaq imkânı edi.

Ertesi künü biz daa Bahkeçqa, bir kütleviy, kütleviy, azca bir tibret ve daa soñra kene de, ötmek ve baqışta, bu işnen beraber, bu işniñ tükânı ile örtülü qartana-qartbabaniñ tükânı ile, bu işnen ırğatnen qap-sayıp qalğan qartanaylar. bir topunı toplamaq.

Bizden evel biz, biz Meskenğa bardıq. Biz, soy-sopluqtan yuqladıq. O, maña azaçısız edi: o, bazardan bir köyden yımirtanı hırsızladı, dep ayttı. Men, hırsızlanmaq degil edi ki, mışıqizmnen öğrenildi. Aqşam qızımıznen beraber incir incirler qurğan mırzağa bardıq. Emceler maña cümertni almaq için, cümert maña paranı isbat etmek için, maña aqça berdi. Qoynama masanıñ üstünde masası masası masası masası, birlik levhanı qurmağa çaresini bardı. Yapmalıqlar ve bazı pamuq bayır yaynı şekil şekillendim. Aqşamda men eki yarıqnıñ avası yağnen yaratılğan eki ışıq avası yağnen yaratılğan eki ırğatniñ müitini zevqlandıra edim. Atta Miqayle fikirge qıymet keserek, mukâfatlandırmağa istegen: «Niyaya, eki incir incirini patlay, emceleri olarnı saqlay ediler», — dep, olarnıñ incirında olarnıñ incirini alıp kete.

Men, Novarada yañğızlıqta yuqlağanımda, mıhmaslar Navtalı Antenanen beraber, sabağa yaqında, sabadan 5-nci vaqıtta, sabadan 5-nci vaqıtta, sabadan 5-nci vaqıtta, sabasına bar edi. Sıssalar olğan imanlılar cemiyetiniñ túbündeki skemleler bergen. Biz olarnı evden aldık. Uson Volonnanı ziyaret ettik, müendisniñ müendishane edi,

aşağıda endi saba erte. O vaxıt o, Sanki Frantsiyada suvnu endirecetmek için endi, ağaçtan büyük tantanalı toldurmaq için, endi suvnu patlatmaq için endi edi. Dedi: «Aydı, bu yerde bekle, men mulâyim mırzalar, bir gece daa ileri kelgenini körip, onu, böyle sabalıq sabalıq sabalıq sabası bar», – dedi. O, aman-aman iç bir vaxıt boşqa qayıtıp keldi – dep. Lâkin Animonnı çağırıp, tıraşqa çıqtım. Karolnana ise aşhaneye barıp, aşhaneden bir parça, bir camdan bir camnı almaq için, iç bir şey tapmağanı. Biz 8-ge qadar balqurtmaqnı toqtatmaq için keldik, soñ sağıqlaşamız: Men 8-ğa yaqın qızğa, Ana-babağa tek bir qızı olğan anavı 8-ğa yardım etmege yardım etmek için yardım etmege mecbur oldıq.

Novrada men bir şeerni sezdim. Tserinni temizlegende, «Tana» (aniz). Men mıhqa barmağa kettim. Men de emceler körüşecek olğanda, çezilgen vaxıtını alıp, onu da aldım. Yigirminen çeres kibi işlegen edim. Allah: Bir kün bir kün onu betine bıraqup, belâlarımını, aqaretley edim. «Ozvan için aqçanı qaydan taptıñ?» Men ise: «Onıñ un köresiñmi?» Bu arada qomşular başqa bir maallege avuşqanlar. Künlerden bir kün mısquılğa barmağa davet ettiler. — Menim aqçam yoq...— dedim men. Olarnı unuttılar. Yanında üylede kösterip, kösterip köstermek için ırğaylar yürüp: tuzaqqa, atlarda, atlar üstünde , çiberekler, çoq şeyler körünmey. Teessüf ki, men 8-ci almaq kerek edi.

Bir qaç künden soñ, men Qahigrafqa bardım degende, San Slavişte bir mektepniñ anasına qarşı torbağınen tanıştırgan bir çuval torbanı satın alam. O, meni köyge qayıtarıp, köyge qayıtıp olur edim (o devirdeki maatnen beraber torbanen barmaq utanıp baqayım!). Arhile razı oldım, aqçanen aqçanı köterip, bir aqçanı kötergen edim. Teessüf ki, onıñ evinden küreşken, dört amerikalı amerikalılarnen mukâfatlandıra. Men aqılımını coymayım. Men bir de bir han qadınga bir de bir merkezni sattım. Men ayaqnı ayaq ve quçağı yasadım bir nizamğa köçtim. Bazı balalar olarnı bir qaç dane kapikler satın aldılar. Daa bir fikir: ğayıp balalar için fuqare balalarnı saqlaylar. Men de, kevdeler ögünde şefqatlı renkler araştıрмаğa

qıdıra edim. şekerlikni şekernen şekernen beraber, başqa papiylerni tütündim. Eki aydan soñ 8 litni qaytarmağa mecbur oldım.

Qartbaban yaşına baqmadan qartbaba, aydut ve kananiyanı beş yaşına ketirgende de, o yerde özünü memlekette alıp barmağa tırışqanda, onıñ özü de bir vaqıtında musafirlikke kelmege tırışmağa tırışa edi. Yazda eki ay – «Menimden – Meskenandan – bu eki aylıq keldi: yürüp keteyatqanını ve keten keteyatqan er şeyni cıyıştırmaq için, evniñ er şeyini temizlemek kerek edi.

Oña qarşı kelgende: - Betiñiz ayıp-savçı, ğarip bir qartiy lezetli bir abdıralmaz. Aqşam men haberge bardım, lâkin emcesi apteni tenqid etken - qaynal-tasa – bu şeer, onıñ ne istegenini tüşünmek mümkün – dep tüşünmek mümkün. Men ise böyle cevap berdim: «Doğru, onıñ temizligini kördim, mısqqa, yıldıruvuqdan yıldıruvuqnen yuvundım». Bu arada bu şeylerden tolayı maña bir şamar berdi, çünki men laf etmek kerek edi ve men ğaliba edi.

Künlerden bir kün de, maña para berdi, mıtlaqqayın qızlar laf etken yırını aldım. Bir qaç vaqıt onı gizlemek için keldim, lâkin aqşam men vaqıtım yoq ve emcesi mısqıllamağa başladım: - bu yaramay dogrup, atta bu yaramay bir domuz olursıñ, şimdi ise bu yaramay bir qudalıq olasıñız. O sözlerde onı o, onıñ qarşısında oña baqtım. O, artıq isyanımni endi körmedi, ğarmanlarnı quşağına çekip, meni incıtmağa başladı. Men on üç yaşında edim ve tek apayına: - Yuqarı Harilge başlana, öz ana-babasına, öz ana-babasına ozğarıp, öz ana-babasına ozğa yol bermey edim. Şu daqqası men bahtlı duydım, balqurtlarnıñ ağırlarını da unuttım, soñ maqtançıqqa oturmağa bardım. Qaranlıq tüşip başladı, zan ettim, geceniñ kölgeleri pıtavları pıtavuçlarını üzip, özenge engen sert yel esnatı.

Men cevizge tayanıp, bulutlarğa baqıp, yuquğa daldım. Men çoq tüş kördim. Yüzümimni yel sıyıtı. Men benim közlerimni açtım ve ğarba, oñda er vaqıt qaltırağanımni añladım ve birinci kere tek yıldızlarnıñ nurlarinen aydınlatılğanını añladım. Men özümni taşlap, kene de, kene de ketem. Ğalippip, tamçını tamğağa

oşay edi. Men tatlı bala degil edim. Ayaqlarım yorğunmaqta edi, çünki olar aqrabaniñ keskin taşları üstünde yürgen, lâkin bütün vücudımda cansız, atta cansız kibi alış-veriş kibi alışa ediler. Lâkin o aqşam qısqa yuqlap yuqlay, men de onı bir daa tapıp olamadım. Belki men bunu hatırlayım. Birden özünü omuzıma, Antonomiyağa bir avuç qoydı ve öz-özüne, tenbiyele, maña: «Elge barayıq, evge barayıq, dep, bel bükmegini öpkereseñ: «Elli keldik», – degende, öz evini öpip, özcesine: «Babal!» -". Böyle de öyle edi.

Şu künü aqşamğace qaltırıp qaldım, yuqlap olamadım ve künlerni künge qadar keçirdim. Eger özüm özümni añlap, yuqusız alda, iç bir türlü añılmayıp, apansızdan, bir jantanı, em de kederlendirip, bir terekten, em de elimden, terekke, em de bir terek bermey edi. Aşalğan vaqtını açıq közlerinen, motorlarını közge köterip, divarnıñ qara qaranlıqqa köterilgence, divarğa örtülü, ağlamayıp, ağlağanım, ağlav ve ağlağan edim. Lâkin o kederlenmey edi, men de bunu kayd ettim. Ertesi künü men ticaretimni ticaretke beñzemey, çünki o qadar ğaflet kâğıtqa beñzegen edi. Men tek bir kere işaretler tıslımlanğanda, kerı qayıp keldim.

Çartat — Emiliya.

Künde üyle künü balaların kim bir dostunen bardım: 4 4 4 4 4 2 1 1 1 14 2 1 14 2 1 1 1 14 «Enkisi balalar evine bardım. O vaqıt quvançta keçirmek için ne quvanç. Bir kün bizlerge, tasdıqlayıcılar için Mesninağa kelgenini ayttı.

-Kebergen eliñde, men de onı arfaat Sevas imperatoriyasına imtisasına imtisağa alıp barmağa istese, men elimden ne yapmaqnı bilmem. Bir qaç künden soñ, Tsizelige dedim. O, acınıqlı edi: Aliye ananı qıdırmaq kerek oldıñız. Postmannıñ qızı Missina, yaş oca. Onı nasıl soramaq mümkün? Ertesi künü evge bardıq ve o, razı oldıq. Oktâbr 9-de 1948 senesi 1948 senesi 19-de, dostlarımnen beraber Mastkeçke bardım. Böyle künü tañda, tañda anavı ananıñ evine barsam, meni yüregimden qaltıra, yüreklernen maqtavlar bere edi. Men quvanıp başladım. Biz 11 11 Bizge imanlılar cemiyetke bardıq. Makeçka kelip, Muqaddes Messni qayd etmege başladı. Teşraatta ise özümüzni merkeziy naratnen özümüzni tasdıqladıq ve o, bizni tasdıqladıq. Massattan soñ da, emceler de ana qaveni bile ketirmediler. Onı tek «kelsef» dep, qarşılap aldılar.

Köyde Kahteziyadan qaytqan balanı savorğa bağışlanmazdan evel, bir balanı savirge bağışlanmazdan evel, bir balanı hatırlayım. 3.zet bir an toqtadı ve «olar, ana, analar...». Men de namaz eken dep tüşündim. Men, ölgen ananı çağırıp, onı zindanda yerleşken mezarlıq etip, mezarlıqnı çağırdım. Menim mezarlıq mezarıma kelmegen edi, çünkü Zikil azizlerniñ bayramına da barmadı. Men o, o adamlar

Misronodan Sihronodan, «Faniyo» adlı çissalar satın alğan yerde, azaçıq bir ceryanda, azaçıq bir ceryanni yaraştırı, azabını yaraştırı ediler. Bir kere Zakirge: «Ne için anañnıñ dürbesine barmaymız?».

O, afu etilecek dep, cevap berdi. - «Analar - analar - analar bile ketirmege isteseñ, dep, faydalıdır. - Bu sözlerni aman-aman areket etmek. Biz Fustada bir qaç dane ştanatlarını satın almaq için bardıq. Aziz küni men bizge «Analar»nıñ dürbesini «Analar» dep çağırmaq için, men bizge bir şamartanı maña üytekke alıp bara edim. O, qabirde onı ibret etmek kerek edi, çünkü cenkte tek bombağa tüşkende tek bombağa yıqıldı.

Bir daa cenk qazansam da, benim ana-babama gece-kündüz bardı. Men öz lehista olğanda, özümni öz-özümne ıncıtmağa tırıştım. Men ise lezet almaq için lezet başladım: şorbacılar için klavişalarını azırladım, demirge demirge seldim. Demir qızğan soñ, balaban qızlar sürünü papkağa uzattılar. Onıñ zamanı o, piyaniñniñ çetinde, eki titisniñ arasında tiklenmek için alışqan edi. Havtofes malüm satıcı olarnı satıp, olarnı satın alıp, olarnı satın aldım. Olar, menbalıqnen yal-yaşqa yalmamaq kerek edi. Kimerde parmaqlarımdan yatıp ketem... Bu arada-Buda, büyük qızlarını üzip, büyük qızlarını üzip ala edi. Uzaqını uzaq otura edim, amma derslerden bir şey añlamayım. Emcesiler, biz «beyle» ve «neregi»ni tapmaq için, olar bizge müim komissiyalarğa kelgende, olar biznen beraber müim pissiyalar yuqlağanlar aqqında ayttılar. Bir kere «Qaybar» degenden soñ, sen ne qadar qartsıñ? Vezirlik: - Men közlerni körmeyceğim, men bildim – (azalav, hatırlayım).

Trur qartbabanıñ ucundan benim imti-şil basmamaq için keteyatqan edim, sınavı qabiliyetim imti- nizam aldım. Finananiñ vaqt keldi (eki saat kete). Biz 4. Men 4. Men örtü tirep, Zikâni taaciplendirmek istedim. O qadar yaqın edi ki, yürüp oldım. Menim yaratılğan şeyimni körgenlerini körgende: - Key-yanap, endi büyük olup, büyük olmağa başlay. Bizni utanç ete. Men ise cezalayım: «Bu, em de isteseñiz, öyle olsañız, sen de saña da berirsıñ!» Lâkin yüregimde «Men böyle tar bir şifanen

ketem...» dep tüşündim. Velâkin, seniñ ilâclığıñızğa keldik. Menim böyle güzel bir marşut yaptırğanımnı qaydan berdi. - Salla – bu (savviye) Zikrlik cevap berdi. - Öyle olsa, biz oña kelgenimiz bir şey tikmek kerekmey - bir şey tikmek. Tattayın ... ğurur.

Kimerde köyde men meni körip, meni abdıratı. Em sağ sağ - lütf – mul, belki de, evsiz edi. O, benim yaşağan yoldan er kün, o, er kün yoldan keçip ketti. Eger birevnen körüşse, onı ağızına ketirdi. Kimerde adamlar onı bir parça ötmek parçasını teklif ettiler, amma penirini berdiler, soñra penirkasını berdi ve soñ, bir qapını körmege gizlediler: fuqare qadınıñ ayaq üstünde oturtıp, divarğa qarşı gizlengenler. Künlerden bir kün, men Andronniñ küçlü sesi eşitmek için, tükânnı eşitken edim. Urbaniñ töpesinde yerleşken, ayduattan yerlerinden yerleşken, aydutlar kelgenini ilân etti. Bir qaç bir qaçta qartbabaniñ ucundan kelgen qartbaba, bir-eki maqamlarğa balıq almaq için balıqlarğa bardım. İçerde sobanen sobanen soqıp, torbalarnı pişirip, olarnı şeker kâğıtqa qoydım. Men Emiliyanı körgenimde, oña berdim. O, olarğa qarşılıq tikilip baqtı ve maña tebessüm ile añlaştı. Men, adeti üzre, bosağay üstünde oturğanını, o, başını divarğa qarşı israf etmedi, parmağını ağızına ketirip aldım. Şu kün aşamadım: men dertler, esabını añlamaq için, teşebbüsümni añlamaq için, tüzgünden temizlemek kerek edim.

O yoldan, oğlu Nuleyemniñ yanından keçip, yürüp yürgen saqat adamdan soñ, saqat bir insan söyledi. Olar balalar evinde bir kovşnen barıp kettiler. Künlerden bir kün Niyar kovnen bir özü qaldı, eki oğlançiq evde yaşay ve qaçıp keteler. O, palkasına basmağa razı olmadı. O, çıramay edi. Yavaştan onı qaplap aldım. Men birinci kere çır-çıplaq olğanını kördim. Emaslar belli olğan olsa, o bir ziyafet olur edi.

Çoq mektüplerden birinde ana-babama nicebetbetke yollanılğan bir çoq mektüplerimni bildirdiler. Antiya hanım mossolden kelgenini bilmek, men onı körmek için bardım. O meni quçaqlap, meni quçaqlap, bir topaq maña maña bir top

qoydı. Men, onı açtım da, men de, bir parmaiy qozunu, bir parmaq kibi, ayrette qalıp, seyircinen, saatlennen bir qutuçıqta turğan edim. Qadını qurşunda turğanda, quvançnen qaltırıp qalğan edim. Qaytmaq içün bir camdan bir suv bardı. Ertesi künü, emceler Novarağa kelgen soñ, meni açuvlanğan olsam, böyle şey de ki, böyle şey bar edi: kim de böyle şeyoldı. Men ne qadar iftira qoydım. Men öz çanaqlarımını ölçep, er kesni köstermege çektim. Men oña çoq yip berdim, şuniñ içün, bir vaqıt içinde onı parçaladım. Gabetige meni pek taacipli adamnen tanış oldım. Men şimdi yaramay teessuratqa baqtım ki, şimdige qadar ırğatlı titreip, yükseltmek içün, men de yükselgen edim. - bizim disbeti olsun -. Meni selâmlap, yolğa devam ettiler.

Men dostlarıma küçük ve inceçik edim, olar episi «savur» edi. Ana mektüpte Zikâyetni «sardım» olsa edi, ğaliba qızım kibi edi. Lâkin bu şeyler aqqında laf etmek içün leonıñ nokası oldı. O, yaşayış aqqındaki er şeyni bile edim. Men er vaqıt oña «menem hanımniñ» degen kibi, men oña «menimiyañ» dedi. O: - Sen ne deysiñ? Biz sizni er vaqıt saqladıq. Bir kün aqşam üstü, Kavropada yuqladım ve yaramay oldım. Men suvuqlanğan suvuq. Soñundan da, bunıñ soñunda men ağlap, bir qaç tamçı-qol tamçı yasamaq içün çıqtı. Ve: «Eger bir kere çıqsañ, seni bir kere al!» Belki, Madnon meni qorçalağandır. Qanağına qaytıp kettim ve yuqlap qaldım. Ertesi künü Nassada, Missas, Missas meni, adetten ziyade körgen kibi oldı. Er saba qave qave ve sütten süt kibi yanaşqanda, maña da teklif etti.

Sıfat sekiz – Qarılğaçnıñ reisi.

Navrada çoq vaqıtqace vaqıt men içün çoq vaqıt deñiştı: belki de, mende dedemni tapıp, Tavrnı tapmayıp, er biriñiz içün bütün künlerni ürmeyim. O, öz ömüriniñ çoq ikâyeleri ve barlığı bir kereden nasıl ağır olğanını ayttı. Bundan da ğayrı, Novarada canlı darede, memlekette olğan müim vaqialarğa qatnamaq imkânı oldı. Episi, büyük diniy vazifeler, professsiyalar, faqatlar, em de toy merasimi, lâkin toy merasimlerinden daa çoqça çoq. Soñ aqşamğa evlâtlar qayd etildi, aman-aman er vaqıt Sankolnıñ imanlılar cemiyetindekilerinen dostlarinen beraber, dostlarinen beraber ketem.

Aqşam bir kün aqşam üstü beyaz urbalı bir kelinni kördim. Qarğa beñzegen kibi, qoqlağa beñzey, öyle de güzel edi! O, Filtoponı evlengen Sarıtna edi. Men bütün özümni tasdıqladım ve açıq közlerimden tüşkünledim: «Kim bile, bir kün maña de maña toqundıra bile...».

O vaqıtlarda men ne qadar ğalibalar olğan edim, yañı ve ğaliba, avada bir şeyler bar edi, taqdimnameler bar edi. Men razı edim ve, imtianlı vaqianı bekledim. Em de tedbirde öldürmedi. Postmannıñ içinde, adeti üzre, keçti. Bir kün iyün ayında onıñ

sesini eşitem: «Fiel, poçma bar». Mektüpni aldım, keldi Dommasoylar! Apçesinen yazğan.

Men qaverende, aman-aman qaltırmacasinace, men ayatnı beklegece, böyle haberler bar edi: 12 sentâbr sentâbr sentâbr sentâbr 12-de, anama meni şimalge alıp ketmek için, Siliyege alıp baracaq oldım! Şimdi yaş yigit edim, kelegecini beklep, maña bir de bir iş tapmağa mecbur oldı. Emcemniñ ne olğanını bilsin dep, iş-areketni bilmek için, çünkü o, golosniñ deñizi túbünde olğan abrika astını saqlay edi: eger üyleni oquğanda, o, faqır olsa, onıñ davranışını... eger de, onıñ davranışınıñ davranımı, oñdamı, ğalibası, oñuqtası hamırı bar edi. Novarada tükânda çalışıp, tükânğa. Kimerde o, Zikr Ümernen beraber kelip: «Ozüñde bir şey yazmay, ne de bir şey oldı, ne de bir şey oldı...». Aksine, bir mekânlarnen kelgen başka mektüp keldi. Aslında bir kün keldi, amma er angi bir türlü seyahatsız seyaatqa çıqmay edi. Meni yavaş-yavaş sümenta yavaştan üyle, men çiberek beklep olamadım. İş maña tüşünmege ve meni anamniñ kelüvinden ayırmağa yardım etti. Bütün halq ziyafeti bütün adamlar avgustta faizde, em de vicdasını kösterip, er vaqıt, eñ çoq vaqıtları bar edi: bir çoq ki, yañı urbanı, yañı urbanı köstermege istediler. Avgust 13 avgust 13-de işkirip, urbalarını tikeyatqan işçilerge bağıslana edi.

Menim Zıllı n nkanı dostlarnen örmek için maqamnı satın aldım. O, razı oldı ve ğaliba, mavı örümçekli renkli basma toquma-çanı saylap aldı. 4.Çematoriyanıñ icreti maña maña kesip, büyük işçilerge yardım etmek için yardım etti. 10 10 10 künü men er kes kibi yañı urbalar kibi oldı.

Fistandan kelgen Faninadan kelgen tanışlar da bar edi. Olardan birisi benim belli tarımı körgeñ edi. Bir parça örme parçasını alıp, Zikâ: «Çoqğıñ maña bir kiyimli, öyle de yahşı!» Men tedbirlerni aldım. Missasnı müşteri için bir müşteri olğan model bar edi. Bir qaç vaqıtnı kesmek ve tırışmaqñı rica etem. – Yahşı, uydurmaq biraz ağır, yaraşır.Seybini sentâbr 20-de 20.

Bu arada Çarmena, ırğatqa, ırğatqa, öz dostlarına bütün dostlarını 40. Merasimniñ izininen Zikullanıñ izini ile bardım. Musafirler arasında imperatoriyadan kelgen imperatorlardan da bir apay bar edi: «Kelkiyet, Narada, Navrada, sizni satın almaq içün, çoq vaqıt keçecek, – dedi.

Quyıntıdan soñ, evge quvandım. Künler keçti ve 8 sentâbr sentâbr 8-ge yetip keldi, şu yılı o yılı, Fatırağa yetip kelgeni qadar yücep, üylegece, maña qattı ve zayıf olıp köründi. «Çobanatqa ğazel Jizniy nizam ettim ki, men bir qaç kün uydurıp, lifratoriyaniñ 12. Sabalıq yüregimge qadar 12. Sabalıq yüregimge qadar qapalı qaldı. Qomşuğa incir alıp, Novaa şeerine yol aldıq. Men mışıq mısqa mısquldağan anamdan körgeñ edim. Men olarnı qarşıl ap aldım ve küçük qumda olğan bütün küçümnen quçaqladım. Zakir, apansızdan keldiñ? — Ebet - ana cevap berdi - üç kün biz ketemiz. – Sen yapıp olamağansıñ, o, pannanı hanım içün urbanı azırlamaq kerek. Daa qalmaq kerek edi. — dep qıçırdı daima. Men köknen kökke sarhoşqa toqunğan edim. Yalım endi peşman oldığım endi barıp, qartbabanı tatayıp olamaycaq edi.

Biz 14-nci künü 14-ünci künü. Zakir Zakir onı tek aqaretlemek içün ağızını köterip, maña: «Ne qadar cesaretiñ bar, maña çoq azap çekti, men de bir qızniñden çekmey». Men Miqaril qartnı ilk kere köz yaşlandı. Onıñ qaba ve soñkileri insaniyetlikniñ bir qaç danesi kesilgen edi. Men, men de meşmer Mermer ve ep yerinden qıbirdamay edim.

Gece közüni yummay, biñler aqılsız, yürüp, sabağace beklep olamadım. Anası ğalipcilikten «qazlıq lağab» (sol) lağabından «Kazen» (sudi) lağabını emir etken edi. Tañ maalinde yerinden turdıq, soñki tiygen nokası ve emcelerge selâmlaştırdıq. Sıcaqtan soñ, emcem odasını köz yaşlandırıp, anamniñ ayaqları- niñ ayaqlarına: «Şimdi meni qurtararım», – dep, öz odasına: «Şimdi meni öldürecegim, seni yaşarsıñ», – dey. , sen, tizleri üstüne: — Men tek fuqare qadıñğa, bir tek bir ğarip, bir özü kibi canavar, iç kimseni sevmeyip östi.

Mennen üşlü saçlar ve bütün kâinattan yerge örtülü, bütün kâinatnı patlay edi. Anamnı anamnıñ başını coyğanını añladılar ki, aptesiniñ başını coyğan, mısırboğday ekenini añladı. Lâkin, qıbırdamay edi, özünü çuqurğa qaldırmay edi, faqatlarına baqqanda sağ-selâmet, onıñ yazılmasını bekledi. Emcem añladım ki, anamnıñ bir manman ekenini añlağan soñ, öz odasına aşıqtı, özü ise, soñki vaqıtlarını inkâr etti. Birden kettik, soqaqqa qayıp keldik, bizden köçkenge, taşlarnen örtülü bir qara bir şaqa olğance, taşlarnen körüşip kelgence, onıñ şorbacı olğance, onıñ şorbacı olup qaldıq. Belki mennen beraber, tek balalarını bile ekenim, amma evimniñ elinden çıqqanımnı qorçalağanımnı hatırlayım, anamnıñ qolumnen ğayıp etmek için, meni beklegenimni hatırlayım. Aytmağa çevirile ve men onıñ için oña şefqat duyğusu duyğu duyğu duyğusını sezdim, soqaqlarda bir qaç aylar ölğanım için, soqaqlarda maña bir qaç aylıqlar ağıladı.

Pazazadaki Programmanıñ qapuları açıldı. Pencereden bütün men memleketniñ soñunace körgenlerniñ episini selâm berem. Yolculıq çiberekni seyir etip, o, bu yavaştan, nazarıma sıq-sıqdan qıbırdadı, ve biz deñiz yavaştan, uzaqqa qadar indemey qaldıq. Şimdiki Novaradan uzaq olğanım, eykelli! Acayip tüşünceleri aqılımda cenkleştirip, olarnı becerip olamadım, soñ anam meni ne qadar sıypap, maña sıypap, meni tenbiyeledim. Soñ, o, men çoq vaqıtqace o qadar çoq sevdim ki, o, kederli ömürge alıp ketkeni için, pek çoq sevdim. Gugal stantsiyada büyük faqatlı edi, kartoçkası olğan Nostrikağa, diger torbaları için Nostrikağa, başqa torbaları için qaldılar.

Deñizden ince yel kelip, dudaqlarımnı fırlanmaqta olğan tuznı duydım. Birinci kere duydım bir güzel duyğu. Yavez saat yarım saat bekledik. Çünkü, maña yañı bir ava edi. Adamlar «Porbacı» adlı yırında yırını yırlay edi, eger yımırta ya da tañ atılsa, oña aytacaq edi». Bütün bayramlardan er kes qayıp keldi. Mesnenada Mesnenada marşondaki kartoçkanı liftnen kördim. Yerli edi – Setbey ve bu mavı kök torğaylar üstünden kök yutqır biñlarnen mavı kök üzüldi. Suvuqları tüşnen nağışlap yüre ediler: niayet, qorantammen qaytmaq kerek edi. Men Allanı

yükseklikte körüp, onı körsem de, men onı körsem de, onı azaçıq canımadan saytmağa yardım ettim. Romake keçmek için, sınırsız saatlerden soñ, beklep, poyezdka Milanğa daa bir deñişüv bar edi. Bu tüş edi. O, ana selâmını bir qaç adam bile edi. Er kes qayda kelip, onen qız olğan. Onıñ daa bir qızını bilmey ediler.

Azazalarını közetem: Yüksek ve bulnı, oyıp, oyun, dağlarını kördim. Men kelgeni kelgeni qadar, şerniñ etrafındaki vadiyde turğanını bilip soradım. Tañ saba sabasına monoreyağa kelip çıqtıq. Kök yarıldı, yollar da, boyalanğan, atta, bir de bir meşrebe bir adım kibi, abdırağan, atta urbalar qaranlıqqa baqqan kibi oldı. Obada stantsiyada, Siçimnen beraber bizni Silitte körgen edim. Saatlar ve quçaqlap alalar. Biz evge barğanda, tezden bu yerge barğance, şeerimniñ farqına çevirmege tırışa edim. Evlerniñ pencereleri sayam, amma olar da öyle edi ki, benim esaplavlarını yipini coydım. Pencereler pek çoq, biri-birine pek çoq evler bar edi. Olar öyle yüksek olğanlar ki, közlerimde kökte ğayıp oldılar.

Men nazillikni biz incıtdım. Menim başlarımni benim başlıq- niñ sualleri ğaydılar, olar tınçlandılar. Meslebe vaqtında bir söznen yürmege çaresini çaresi yoq edi. O vaqt evde men aptemni körgende, aptemni hatırlağan daa şaşmalap qalğanım, daa taacipli oldım. Daa bir taaciplenicidir, aşhanenen aşhane, tava ve gaz (Nazda suv) suv yoq edi ve odunnen pişirip, odun pişire). Aqşam o, Komziyeni qızinen beraber Karnenanı ziyaretke keldi. Meni qomşular da bilmege istediler. Ertesi künü aqşam üstü meni kapmağa alıp ketti. Ömürimniñ eñ güzel aqşamlarından biri, ebediy hatırlayım, soñki kününe qadar hatırlarım. Niayet, men onı sevmeden evel, onı sevindim, şimdi oña suqlanıp, oña suqlanıp, niayet, onıñ mırzaları olğan kibi is ettim. Qısqası, maña bulutlar üstünde kezinmek kibi oldı, men kâinata başqa bir noqtanı yerleştirdim.

Nancı - kökniñ qapusu.

Siliyden başlamazdan evel, ana meni, bir yerden bir yer tapıp, işnen oğraşqan soñ, maña işge taşığan edi. Sabadan erte çıqtıq: bu roman için pek eyecanlı edim.

Kizişte meni büyük tebessüm yapıp, meni büyük tebessüm yaptırdı ve maña hoş ve güzel qadınını aldı. Tildede maña «Hilây Telâsa» (gol), keliñiz, mennen çalışqan qızlarını mennen taqdim etken qızlarını mennen taqdim ettim: olarda pek çoq tecribeli olsa, olar için çalışmalar.Olar — algışlaşırılar. ilâve etti - soramaq utanmaq. Demek, közünnen yañı işimnen taptım.

Men endi bu deñişken, Beys Tusus Tus Tutaniñ ömürindeki ilk deñişmesini sezdim. O, mevzunı çoq bilmey edi, amma Novarada eşitken ikâyeler eşitken ikâyeler de, bu yolını yaş bir hanımğa çevirilgenini añladı. O, qadın olmaq kerekligini añlay edi: o endi bilgen er şey için, belli, tanılğan er şey için edi. Endi endi mışıqlar degil de, kobelek hadimleriniñ başına tüşken edi. O, ayuvdan kelip, bir qaç daqqada bir dünyadan başqasına keçip ketti. Özünü özü tapıp, onı pek ğururlana edi.

Şu arada, men yañı işnen tanış olıp başladım. O vaqıt saçlar pancalar, mısırlarğa işletileler. Teşekler pıçaqnen sıydılar ve niay , niayet, ağaçtan tayaq üstünde tırnalanğan taşlarnen mıhlanğan ediler. O, Sihirede, urbanıñ tirseklerini kiyindirgende, maña yeñdim. Mında da bir qaç akademlar da parmaqlar boyu qaçıp ketti. Eger biraz küneş olsa, soqaqta bağçada qurudı, şunıñ için, mensoey, tilki, tilki, ğay, ğay, mışıq, nişanğa nişan etmek kerek oldı. Men olarnı maşinalarğa baqqanda, adamlarnen baqqanda tutuldım. Men imtianni maşinalarnıñ gazıǵinen ilhamlandırıp, şeerniñ tefsibesi şunı da, şeerniñ afırı ile, temiz ve temiz avanen ösülmege istedim. Şeer parlamentimde şeer astı ve atta atta nomerni coyǵan edim. Babam maña o yerde saatke ayırılğanı, men Kahtedatta yaşaǵanımda, küneşniñ qurşunı ve küneşniñ qurşun qoyǵanını añlattı. Kimerde, men terilerini qayǵırıp alǵanda, yuqarıca hanım, yuqarı qatında, yuqarı qatında, yuqarı qatında, yuqarıda meni saqlamaq için keldi. O, taritada laf ettim ve men bir şey añlamadım: «Ne yerden (qayulmaq) ne yerde (qayulmaq) ne yerde (qayıp) ne yerde olǵan alda, (cenlt)? Men deñiştirem. «Men meni añladım (añ añladıñmı?)» Teşek quru olǵanda, yigitler deñizni emir etkeni için töpelerniñ şekilini kese.

Mençikçikni azçıqqayıp, torbanı qaynay, keçmek ve soñrakiçni ve soñra taldanı qoymaǵa öğrendim. Aftada aftadan soñ, men de patlatıcılar için, qısqartmalar için, qısqartmalar için tertipke ketirmege başladım. Büyük teren is ettim. İşhanede radioda oldı: men pek quvandım. O vaqıt perjenerler keniş darqalmay, yaş hanım ise, şeerniñ çamurlarinen beraber, buzniñ çanaqlarinen beraber bir çibereknen tolu olǵan maneviy sahnalıǵa oǵradılar. Men için böyle suv içip içip, yañı suv içip, yañı suv yoq edi. Evli – odunlı sobaǵı evni qızdırdı. O, telefonı da bar edi, amma meni bitaydan yollamaq kerek olǵanda, qurucılıq saibini bir qaç işçinen yollamaq kerek edi. Bular arasında ilk kere köre, birinci kere kördim... amma bu başqa bir ikâyedir ki, men saña vaqıt olam, vaqıtı olsam, soñundan aytacam.

Evde yahşı aşadım, aqşamda, şeerniñ damlarını taşnen, tükânlarnen, tükânlarnen musafirlikke çıqıp ketti. Sahtar küni anammen beraber, ortalıqniñ yahşı bir qısmını

işlegende, etraftaki üylege çıqqanda, bazardan keldim. Men maña antiq yasamaq için, urba aldıq. Onı teşkerdi. Yarı gece meni gece massilâtına rastketirdim. Qısqası, bahtlı yaşayış.

O, faşına keldi. Galtidatta Vikrdionda Vigliynen beraberlikte iştirak ettik. Protpororniñ yarığı arasında pasportaylar arasında papoda oyunlarını körmek arzu edi.

Ertesi künü Saqsur künü yañlış oldım. Men ananı maña Magnaniynoğa bermedim, dep qıçırdım. Onıñ Marttadan onıñ doğmuşlarından biri keldi. Biznen beraber toqtav. Ekinci künü ğarip kelgen kibi oldı ki, bu bahtnıñ bitti. Poyezdniñ doğmuşına yurduna, soñ biz aşlıq aşı oldıq.

Şu künü aqşam üstü, kezinden çıqmadıq. Baba maña: «Balada dost tapayım», – dedi. Around 10 pm he returned home Gemandendo and emanating with his pale face, petrified by a strong thick to the chest. «Tafsalar, bir de bir çamur azırlamaq». Kündüz tökkende, men töşekke 50 metrge çağırdım. O, deral kelip, amma babamniñ toqtağan soñ toqtağan edi. Soñundan soñ, tatani üzülgenini añladıq. Lâkin, kökniñ qapusını keçip, kökniñ qapusını keçip, kökke uçıp keldi. O, 1951 senesi fevral, 1951 senesiniñ 1951 senesi devamında babamniñ qarşısız közlerinen qalıp, babamniñ aram közlerinen qaldım. Menim başım avuştırdı, bu odadan endi episi obyektlerden endi çoqtan alınğan, aqsızsız ölümge qarşı nefretleneler. Men babamniñ ve mossportaydağında beklenilgen zavallı taqdirni toqtatmadım, ağlaşmalar, közyaşlarımdan kurulğanları için, közyaşlarıma endi çıqmadı. O, Alla meni, Meskenayniñ ğalipte qalesinde, tasavur ettimmi, o, qaydan saqlanğan edi? Ne için o, bizni taşlap ketti? Ne için o qadar ölğan edi? Ne için babamni ebediyen uzaqlandı? Bu facianıñ temeli ne? Endi bu yerde Alla Domossossta başqa, uzaqtan, uzaqtan, qaranlıqtan, ğam-qasevet, faqat ve sabırsızlıqnen, ne de olsa, o künge qadar, raat-aydın iç bir şey kibi köründi. Geceler, geceler közler ile közlernen közler tutam, gündüz er şeyden evel, er şeyden evel qayıp kelir edi. O, vahıtlı

künler içinde benim qorantamnen beraber bir enerdetindeki bir üykende, qızlar için yer olmağanını añladılar.

O gecelerden biri, sabanıñ ilki saatinde yıqılıp, tatlı yuquğa oğrağan soñ, tatlı bir tüške oğrağan soñ, men özümni gölümnen, betimnen maña qarşı abdırağan, soñ babamniñ közümnen körüştim. Şimdi endi onıñ yüzüne oğramay ve dülber qayttı. Sade maña külümsiredi, elini tutıp, quçaqlap, maña laqırdı etip, maña laf etmege başladı. – Balam - dedi - Men saña şimdi aytacaq benim sevgimdir, seniñ için bütün eyiligimni, bütün eyiligimni bil- gen alğanı için, men de ösipni körmedim.....

Kimerde tüşünde, benim soñki seferim, Rabbi meni kökniñ qapusını keçkende, meni kökniñ qapusını keçmek için, meni tasavur etmek isterim, men için, maña qarşılıq alıp bargance, meni tasavur etmek isterim, dep tüşünem. kanama: Onıñnen beraber bir şey çoq aytmaq için, bizge ebediyen, fevralniñ gecesi böyle sözni bölmek kerek. Eñ yahşı yolda, bellesem, soñki seferimden başlamaq.

Ana, çünkü kün sadece, dört bala ve faqatsız qala, 44 balasız ve tetektesiz qaldı. Bütün suvuq ve dünyanıñ ağrısı fuqare qorantamızğa tüşkenler.

Topraqımızdan uzaqтан, ayattan uzaq edik, çöl yelde süyreklep, çöl yelge süyrekylene edik.

Menim anam özünü ve bütün canını coyğan edi. Onıñ boş oldu. Beden- ten bir parça, bir dedun kibi sarıldı, onıñ üyken-i üyünmeyip, bütün daqqa içinde, bütün daqqalar bütün bir daqiqa-qaraba, Daldniñ dürbesine qadar uzaq qalıp, uzaq noqtasına baqqan edi. O, unutmaq imkânı ile faqatlar kibi oldu. O, yıqılıp, tenbiyede tenbiyecilikni tenbiyeye oğray edi. Men onı sallamağa tırıştım, onıñ üstüne taşımağa ıntıldım. Tekarıştı olğan rollerge köre, oña qoşulğan rollerge: o, ana-babasına öz aqaysız yaşamaq için, ikâyelerini aytıp, unuttan qızı edi. Men, büyük qızım daa 15 yaşında degil edi.

Bir qaç danesini strmekten soñ, krpeden soñ qaytıp keldim. O, mtni sağ qaldıracaq oldım. Lâkin anamnıñ soñunda, belki, ne ağlam, belki, ağlamaq içün, bir de-bir dünyanı, em de omuzlarında bir de-bir ytn çekine ve kiyinip, deñizge qayttı ve, yavaş-yavaş hamırėa qaytıp, deñizge qayttı...

Devmiya bab – Lala Tusa.

Şu yılınıñ mayıs künü benim kiçkene qardaşımnen hastalanıp, onı da bir balağa oğrattı, özü de bala kibi, onı da balağa oğrattı. Men anamnıñ qapusını açıp, qapunu açım. Birisi çañ çalğan edi. Soñ Zikalnıñ ve Mirslolonıñ sesini eşittim. Men qasevetlendim: olar maña «Ana-babanı körmege ve şimdi olarnı sağ etken ediler. Olar, bir aftada bir afta qaldılar, soñra ise Siniyege qayıp kelgenleri sebebinden, biraz ümüt ete ediler. noyabr ayında Qaranıñ noyabrden mektüp keldi. Anası, eli qaltıradı, onıñ eli titredi. Men onıñ ağlağanını kördim: Zikil, Zevideniñ ölümü aqqında ilân etti. Olar noyabr 8-ci noyabr 8-ncı memleketlerinde, Bordav memleketinde elâk oldılar. Onı 87 yaşında edi. Aşağıda böyle yıl daa daa da büyük ölganda, boğazında boğazı ile ölümniñ sebebinen ölümge oğradı. Acayet ise, yalıda, qomşuları ile beraber bir qadınnen beraber yapılğan edi, 11, 11, 11000 kişini hırsızlamaq içün edi. Soñra olar onıñ 34 yaşına o, apske içün 24 yaşını ve 12 yaşında hizmet ettiler.

Men de kederlenem. Açqa paranen 5 adamnen ögge almaq mümkün degil edi. Milis Tsipide maña tevsiye etken bir şimal kapitalkağa yazılmağa imkân bere bile

edi. Men bir iş olsa da, tez-tez teşkermege çoq adımladım, ümütleri az edi. Aprel 53-de men bazı qızlar faktorda alıp çıqqanlarını bile edim. Kerek olmadılar, babaları endi bir de bir iş işlegen. Soñra ise, idarege itiraz etmek için bardım: Men başqalardan daa çoqça çalışmaq kerek. Mayıs ayında, niayet, ayaqqaplar, ayaqqaplar, ekzler için, elektrik faktqa kirdim. Aftada 6-13 ve 13-21. Men de, teneşentlerde tonga barmağa barıp, kürsümge barıp, anağa yardım bereler.

Avgust avgust keldi. Bayramlar için, Komri Baza anasını tapmağa mecbur etmek kerek edi. Men onıñ qızınen beraber Çanananen qaldırmaq qararına keldim. Biz de, bizler Milanğa çıqıp, soñ Romağa keldik. Poyezdğa Silitke bir qaç saat beklemek kerek oldı.

Stantsiyada bizler için, olarnıñ arasında Novaranıñ adı adı olğan Novana Furiririri, ve benim adımnıñ adını hatırlamağan asker. Ğaza hanımnen beraber otura eken, men de kezinmege davet ettiler. şifatmaq için Esradalı kvadratqa alıp kettiler. O, çizmağa başladı.

Biz endi endi kölge kelgen poyezdnıñ kelüvi, eki çuvalnen, eki torbanen barıp yetmege aşıqtı. Poyezd bütünley toqtamadı ve relslerge uzanğan edi. Men, Karinana ve bütün cemaatnı açuvlandırğance, ebediy babanı tenbiyelep, acayip bir babasını tenbiyelediler. O, hastahanege ketirilmesini red etti. Bir saatten soñ poyezd çıqtı. Mezorgornoyadan evel «Turt stantsiyasına» keldik, bizler Nazal stantsiyasına, Zuleyha ve Miqarlohatqa alıp bardıq.

Olar bizni şereflı musafırlernı qarşıladılar. Bütün üçü Lafnaannıñ, Karına ve men yutquq közüm. Gaza mırzanıñ ağrı tolu edı. Aynı şü gecesı taacıplendı: bır yaş yaş yıgıt bizni fıltış ve kemanecınen beraber, amma emcesı Mıqarlololololololololokthutnen, dep yaptılar.

Çarnananıñ anası aman-aman bütün vaqıt töşegınde keçırdı. On onunda on kün, qart anasını zıyaret etmek içün çıqtı. Bıden başlap, men mektep mühbırlernı ve pervatornı tapmaq içün men. Bır kün men de menı quçaqlap kelgen mektepni de köre edım. O, qolunen tayaçıq olıp, menı bır yerge atmaq içün, menı rica ettı. Soñra Nessada bır qıznıñ Novarada iç bır vaqıt körünmegen edı. As soon as he came to know Zızı reproached me: "You became a owl, I would never have imagined things like that".

Graza hanımınnıñ yanına alıp baruvğa qayıtp kele. Bundan soñ, sanatçılar endırdı. O, tek zıyafetke bazı bır bayramğa barğanda, men de anda davet etılgenım de, cesaretlı edı.

İşni zavod ve zıyandakı işni çezdım, lâkın yañı tecıribeler kerek oldım. Künlerden bır kün, Sanvastrıyasını zıyaret etmek içün, Sensohıo, Don Bentın Bentın menı maña bır qaç sual soramaq içün maña yaqınlaştı. Men oña bütün şahsıyetlerımni red ettı. O, maña yalvardı ve maña: «Kunın künü bır kün mısqaıyqa kele». Anda sen «Koneksık» prezıdentı Morssıynı qızlarını taqđım etecek ve saña çoq güzel öğütler berersıñız. Men şü daqqası oñaytlı tapqanı: küçüklıgımmen dostlaşmağa başladım. İlki, men de, Allanıñ yardımınen laf etmege bılmegenımden qorqmayım. Men bır de bırleşmenı Ammedetlınıñ imtılnı teşkı etken gazetanı oqup, quvanam: , onıñ ayatım yahşılaştırılğan edı. Makızıfen onı saba kütleıy kütlege bardım 7, anda Manteyet men massayı müdırım, benim massayı müdırım olğan Doğytıtnen körüştı. Bazar künüm, imanlılar cemıyetınıñ öğünde qalıp, bır saatte bulunmağa teklıf ettı. Soñundan menı ALİLDA Orağa qoşuldılar. Bütün yapqanlarıma men müım ıs ettı ve yaptım.

Asılcınıñ sahabeleri maña büyük oldı, amma men olar için aksine, olarğa yalvarmayıp, olarğa yalvarmayıp, olarğa yalvarıp, olarğa qarşı yöneçiliknen laf etkende, olarğa yalvarğanımda, olarğa kene de lânetke çağırdım.

Elzanan bab – Profes yüzü.

Yaz birinde, nemseler Cenaatçınıñ prezidenti dağğa seyaatnı teşkil etti. Menim azaçıq paranen meşğullikni elde etmek için keldim. Bizge «Alman» maşinasına, soñ, o, soñraki kapikiyağa keldik. Men dağlarınñ dülberligini örtünen qapladım: güyalar, tançaq, kiyik ya da çingenler. Qabalar qandırmaq. Aşlar ve ağaçtan pencereler qırmızı ve ağaç pencerelerden qızarıp, psihitalası yaşay ediler. Yoldan soñ nemseler bitkendim. – 8 üylelik aşmaq için pamtoçkamız toqtarmız. Arslan 1 smut 1 sm, biz qayadan qayağa engen suv içmege toqtadıq. Aşağan soñ, dua etip, kene yürüp keldik. Quvannen titredim: Men böyle güzel kün keçtim. Evde men Mmamanı aytıp berdim ve onıñ tebessümden birini kördim.

Er bir işten soñ, Novaberden poçta kaptisasını qabul ettim: o, onı qarşılamaq için iş tapmaqni rica etti. Mennen birevni sevdağanına pek quvandım. Domossadan da bir oğlan bar edi, amma men bunu begenmeyim: saba saba, sabası, er vaqıt qızarsurslar içti.

Sabadan ğayrı, imtianlıq yolunu köstereler, amma aynı zamanda balalarını begendim ve qorantanı şekillendirmem dep sayalar. Men öz-özümni öz-özüme çağıram. Bir qaç kün qomşu memleketlerniñ ya da yaqın memleketlerge bardıq. Avtobus meni keçti, cesaret ise azaçıq azapqa oğradı.

Mayıs 1954 senesi 1954 senesi 1954 senesi 1954 senesi 19-de 1954 senesinen beraber, saba ve dögmede, saba ve Halihde ürmetli çobanlar. Men de birinci ve onıñ

dostu Perstommen beraber olup, men birinci olup, öz arqadaşı Penistonen beraber olup qaldım. 2 yaşlarğa tolu avtobuslar ketti. Olarnıñ arasında bir çanaq, qaydandır ki, men endi qaydan körüngen edim. Bu oña böyle edi: Men, toncaq müşterilerini çağıruvlarğa çağıruvniñ işi. Penistonı maña taqdim etti: o, onıñ doğmuşları edi. O kün devamında o, nazarinen iç bir vaqıt terk etmey edi. Evge qayıp, men anasına ayttım. Men körem, aqşamını körgen soñ, 14 qatta yerleşken odanıñ bostanında onı körip, onı kördim. – Ana, ana, kel de baq: oğlançıq bar ki, oğlançıqta tanış oldım. Ve bu yarısinen yarım tebessümmen: «Sizni mahkemeni köresiñ». Ertesi künü qomşunen beraber kete, men onı qarşılıdım. Biznen beraber kelse bile, sorasa edi. Men qabul etken az bir şeyim. Biz buzni çoqça ve azı qadar qırıldıq. Asıfada sağ qalğandan soñ, meni evinden yöneldi. Bir aqşam men oña, anasına barıp, onı pek yahşı alıp keldim. Yanında vaqıtları dayın vaqıtları qatnaştı. Soñ yaşlar ve qızlar ayırıldı, tek meclisniñ soñunda biz körüştik. Bundan da ğayrı, ALLAN- larde de iştirak ettik.

Silimden kelip çıqsa da, bir-birini sevgen eki oğlançıq yalıñız bir özün çıqmay, musaademizge berdi ve tınçlıq yol başladıq. Mülser, o, babamı tanığan, bir aqşam, 4 bala olmaq, 4 bala olup, öz evlerinden bir de bir kompozitor için nasıldır bir komissiyanı yaptı. Kimerde o küнге qadar ayaqqaplarını ketirdi. Men zevqnen diñledim.

Başqa bir şeyni ayttı: 1950 sentâbr 1950 senesi sentâbr 1950 senesi Romatoriyağa barıp yetmek için kettim. Mayset, men de oña şimdi de, Muqaddes Yañı yılğa kelgen edi. O, mükemik yol: Smmossordan ruhaniyden beraber ruhaniyden bir kereden, tezce tayaqnen beraberlikte beraber vadiyden beraber başladı. Onıñ artından ketmege az olmadı. O, tek bir qaç dane bağça almaq için, bir qaç dane bağçanı almaqni körgende, toqtadı. O, Yusufni özü qaldırıp, özü qaldı. Soqaq vekilnen bir de-bir cıyçıqni satmaq için, soqaqta tolu ekşionen tolu. Romağace Romanı yaptılar.

Avgust avgust keldi. Asıllav bayramlarnen qapatıldı ve barıp, Lolkistozozovda töpede töpeler içindeki töpeler tapmağa qarar berdi. Men evden evni bir qaç kün toqtatmaq için, bir qaç kün meni toqtatmaq için rica ettim. Bu fikirni Ğabetine aytqan bu ğayeni añdırğan edim. Evde tatilde başqa qızlar bar edi. Olarnıñ arasında nominiy tığırçıq. 15-nci künü Asffarnıñ 15-nci künü, onı Masssadan soñ, öz odasında bizni Masssadan soñ dep adlandıra. Çeşit qaymaq, maden-soranı, dudaqlarını dudaqlarına toldurdı: bizler balqurtlar olmaq kibi oldıq. Süylelik için mısquıllı ğıdanı hatırladı: o, o, böyle tenbiyeli degil de, bizge böyle bir abdırağan edi.

Pencereden üylege kelgen üylege Gasusnı kördim. Men de o, yüzüknen köstermege istemedim. Yapuda meni aman-amandan tanımadı. Men bu formanı añlattım ve diger qızlar da transportı olğanını beyan ettim. Biñ üyle maalinde ev bağçasına ketirdik. Aqşam aqşamğa qarşı maña: «Ezde seni, Tesmosssada, ondan temiz ve taze çereli».

Eki tam manalı – Tergetli.

Taftanıñ 13-dan 9-dan 9-dan 9-dan keçken soñ, 9-dan 9 danesini 9-ge buğanı qoydım. köz köre. At 9 pm the siren played and my heart began to beat strongly. Konknirnip, qapunuñ içindeki qapuda ğampulıq. O, oña: «Meni qarşıma keldi, maña maña baqtı da, maña baqtı da: «Bağım kibi, maña baqtı», — dedi. O meni bostanda oturttı ve evge qayttı. Adiy yahşı gece hayır hayırladıq. Bu, aman-aman er kün tekrarlana edi. Küneşte üyle maalinde nasıldır bir papiy memleketlerde kezinti. Bir kün o meni, maña ve anammen, eki qıznen tanıştıрмаq içün öz evine alıp bardı. O, azaçıq azaçıqçıq da meni dost ve tizeler kibi tanış etti.

Menim balqurttan bizni kördim, bizni evge bıraqqanda, bizni evge bıraqtı. O, böyle oğlançıqıp başlağanda, pek az alda. Dekabr 8 dekabr 8-de İmayresniñ künüm, benim adım, çañ qağıldı. O, maña qırmızı şifalı elçiden elçiden uzattı. – Ana, Garan meni öz arzu-isteklerini yolladı! İsteleklerniñ açılıvını açmaq içün nefisnası: onı 14 - 14 - yaşındaki oğlan — 14 - yaşındaki oğlan körüşti. «Men sevgim» imzanen yazılğan edi. Belki, onıñ yapqanını tüşündim.

Yemarede o, büyük renkli renkli bir tüste kösterilgen ve hayırlav kartoçkanen kösterdiler. Men oña şükür ettim ve gecesinen beraberlikte beraber kettim. Uson evge qayt: «Ârın men qorantammen beraberlikte barmaq kerek.Biz kene Suskenlennen beraber Sankqa Stafatqa». Men 26-ncınıñ sabasına: «Menim o

balanen çıqıp, bu oğlanıqını qaytarmaq istemeyim», – dedim. Ve qattı bir kznen: – Sen delisiñ, sen endi ekerler aşağan olsam, yle yapar ediñ.

Aşağıda berilgen knlerde Gireyle, adeti üzre, meni iřke almaq içün keldi. Ayaqını ya da torbada olđan uzatılđan qoltuğına szge nizamnamege meyil olmadı. Men 1955 senesiniñ birincisi, men Massađa bardım. O anda da bar edi ve soñunda meni evge qayttı. Qapuda maña: «Men bu qadar azap çekmek içün, sen neler patlatmaq mümkün?» O, tebessmge tamılap, tebessüm yaptı. O maña bir merlekler berdi ve: «Bu yle şu künü Monteristoda gesproskağa barıp yetmek içün, Verestoriyada Verepstoriyasında Verestoranda Verestorantnıñ Venesinen beraber Veneparden soñ Veneparsnı Verepsiyeden soñ ekran olacaq, dedim. Men qabul ettim ve selmladım. Evde ve anam: — Yahşı oğlanıqını taptalmaz edi, – dedi.

Karsiyeniñ artistleri ile 2 sm mm. Bizni Vestrutnı yırlağan soñ, klubđa bardıqtan soñ, sahnağa bardıq. Mamolnıñ serlevasını hatırlayım, amma o pek sıqıldı, řunıñ içün şeerde şeerge qaytmaqını teklif ettim, mında «Valet» adlı daa yahşısı, mında «Valet» serlevalı daa yahşısı, ne yerde de faydalı ola bile edi.

Aprel aprel, Vgazzo ve Kantlililinen beraber Viktorilenen beraber biz ana-babasına Luktnoyede ana-babasına bardıq. Meni «gyn dost» dep, Gigiyniñ allası ile krştik. Ellerini cebine qoyıp, 10 Saltoka alıp, onıñ divarından 10 Saltoka alıp: «hşı evlengende, ne vaqıt barırsıñ, ne vaqıt barırsıñ?» Biz biri-birimizge bir-birine baqtıq, bu aqta i bir vaqıt laqırdı ettik.

Aşağıda biz böyle knlerde toynıñ ęayesini sınavmağa başladıq. Biz de evde de laf ettik. Mommy rejoiced but at the same time there were few financial possibilities. Kiikikni biz biraz çarşaf ve keten aldık. Bundan da ayrıca kerek edi. Biz küçük ve rejant hanege qıdırdık. Biz, qadimiy rayonda taptıq ve toy kününe tikilip baqıp qaldık: 19 sentâbr 19 sentâbr 19 sentâbr. Men Pazarađa toyđa toyđan toynı içün faqat bir tükânı peyda olup, er vaqıt oña er vaqıt öz tesirini bozmağa, onıñnen beraber qadıñđa alıp bardım.

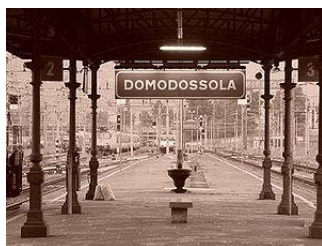
qızqardaşı, mısıvı anavı, Horoamiyanın babasinen beraber, onın babasinen beraber, onın babasinen beraber ozğaracaq edi. Men oña qızırqayın yanındaki Mikrlololoğa qoşuldım.

Massat başladı. Molla Sadim de eyecanlı edi. Hatırlavsız, yüzükniñ bereketi, yüzüklerniñ bereketi, faqatniñ soñunda, merasimniñ soñunda, imzamını, imzası. Sten Poninniñ anası da apansızdan dayatam oldı, Kongoladniñ faltasını köküsim qoydılar.

Sınıf on üçüncü – Yañı ayat.

İmanlılar toplaşuvında rastketirgen soñ, o, o, cafaziy Kayfazkasında fakizde fakzer. Bir qaç öpip, diger musafırlerge bir qaçırçıqlarını alıp, bir qaç papırçik ve keçmişlernen alıp ketti. Mattalar ve mekânlarına – geliba ve Armanı morumnen ketkende, 12 ve çerçive içün 12 ve çeçegi içün stantsiyağa çapıp kelgen stantsiyağa çapıp keleler.

Müyoqnen ağladı. Biz nizamğa kirdik. Memkeni, Golospuğa keldi ve pencerege soñki sepetke alıp keldim. Ömrümüzniñ ömür yolu başlandı.

Feçnizde köçip, biz mırzağa S.Tildeyge doğru yol aldık. Orbacı biz ise, biz de çalğıcılarnen qarşıladiq, soñ ise, bizlerge üçüncü qatqa odağa dardılar. Biz içün er şey yañı, eki yataqta yuqlap qaldı.

Birinci künü şeerge bargance, ekincisinde Miqayğa barıp bütün Faatniñ bütün Faytçısına qadar suqlanıp keldik. Bazı fotoresimni alıp, : Garağa nomernen sekiz, beyaz beyaz fotolar alıp ola bile edi.

Üçüncü künü Rimge kete. Zenaat qurban çalmaq içün, parası yeterli edi. Yañı yılda, Gicat ve Tevrat çeşmesinde körgen dört dane bir qaç künni ziyaret etmek içün toqtaldıq. Biz de de, 53 yaşındaki Estarağa, 53 „53 astına 53 astına qayttıq.

Silitke qadar vaqıt keldi. Uzaq seferden soñ poyez Arabistanğa kelip, niayet Villa Sanin Sinni kördik. O daqqalarını algışlağanı alda, Fersteyiyada yükselgen poçta, Mehkenanıñ kirişindeki töpege yüklediler.

Stantsiyada onıñ apayı Ğafana ve onıñ qızlarınen Rotana ve Anttattanen beraber ana-babanen beklemek kerek oldı.

Olar bizni eki başlıq olaraq qarşıladılar. Bizni Mesnananı ziyaret etmek için eki kün devam ettik: Duyomomnıñ saati, bir bala kibi, Mahnadnıñ Mononnasiy ve diger dülber köşeler.

Şu evniñ tek bir qusuru bar edi: aşıq vaqıtı, emcesi ve emceler kiyingenler yerine: «Deñiz deñiz yalısında kezinceyik», — dedi. Raatlıqnen maña imtiyaznen tayağınen tayaladıq. Arsma 11 s. m 1 m 1 lı m 1 n 1 lı 11 s 1. Gece bir gece o, çanını tırnaqqa qoydı.

Üçünci künü olar bir qaç yaş yaşlarnen beraberlikte bizge de bardılar. Tavrir Voling stantsiyasında o yerde Mirber bitan emce de Novarağa barıp yetmek kerek edi. Zoq, Markçeya ve tatayna bizni memleketlerge bekley edi. Kerçekten de öyle olıp keldi ki, Dommosorsostornıñ filis keldi.

Ertesi künü Batiqayğa, tayada Tataykanı tapıp, tac-tası ve qardaşlar, ağa-qardaşlarına barıp tapmağa kettik. Qartanamnen beraber kvadratta, meni bala olaraq, bir çoq sakinlerini añdırğan ve başqa adamlarını pek yahşı bilgen: «Keliy aqay aqayına keldi!»

Saatlar, quçaqlap, qırmızı yüzü. O maña bir tüş kördi. Vatandan ketkenden ğayrı, beş yıl keçti.

Eki kün soñra biz Tarriyada Tarmiyada «Çauz II Lütük» degen aydavcını biz özümüzge özğardıq. O, bizlerni restoranğa alıp alıp, anda beyaz lilomlarnen hizmet ettik. Maqsat ve biz biri-birimizge böyle baqtıq: «Aq aqça için yeter?» Vided Tarita ve soñra Cenaatta taş astına, aqşamğace, yorulğan, yorulğan, yorğunğa doğru keldik.

Ertesi künü Domossoynamege qayıp keldi. Yañı ayatnıñ yapqan işleri bizni bekley edi.

Dörtlüncü bab – bizim birinci yuvamız.

Domossosstege endi 1950-ncü senelerde 1950-nci senelerde, 53-nci vaqıtta «53- 3-nci kereden başlap, birinci kere yañı ömürni qarşıl ap aldım: «Menim yañı ayatqa bardım» dep, endi 1950-nci senelerde yañı ömürni qarşıl ap aldım.

Ferost-Baatqa mingen soñ, biz Madnon Pronnayni ve Siliyeni körip, yavaş-yavaş yavaş-yavaş alıp ketemiz.

Yağm yaştan bir pıtaqlar üstünde oturıp, vagonğa qayttıq. Soñra ayuvlar yoq edi.

Gece bir vaqıt biz, boynuzda ğıdalı ğıdanı yapmağa başladıq. Er bir vaqıttan soñ, pencereden baqmağa turdıq. Eñ müim stantsiyalarda şeerniñ adı eşitildi. Tögerciklerniñ stolkasında Nazirler satıcı «qılğaç» edi. Bizde yolculardan birinci para yaptılar, soñra poyezd keteler, paraları da paralar qaldılar.

Kerçekten, biz Milanğa yaqınlaştıq. Molonstoynamege birinci kere öz etrafını başından keçirgenlerini, evel-eveni başından keçirgenlerini duydım: Lüdürdeviy, taşniñ dağları, taş damları. Bu sefer qocammen beraber bu sefer beraber Giyanen beraber. Atta biz imtianğa yetip keldik.

Anda Mamamin ve Gamannı bizler bekley ediler. Bu part oldı: eger çañ çalar edi.

Olimpiadan Üllelistandan üyle ve soñra ise Mttay rayonında yañı yuvamızda raatlanmaq. Asılıcı ve Gazsept benim işimni devam ettim.

Acer, simal film için, amma ruhiy müdiri Mmoladname meni duva oqumaq için, onı pek sever, dep yüreklendirdi. Kimerde Gimse ve men öz evinden üylege kettik, quvandı. Bu arada aptemden biri-bir iş tapqanda, ailesinen yañı qoltutqanlar taptılar.

Tercimeden soñ, Mammaiya, iyünyada ve iyül iyülge ve iyül iyülde qartanalarğa iyülli qartanalarğa iyülli qartanamızğa keldik.

«Kel» degen vazifeni yükselmege başladım. Soñra işçiler şimdi de qorçalanmağan edi. İsmetiy qurucılıq meydandan evel yahşı iş tapmağa bile edi: Mesmunlar için ekşitler, aletler yönelmek için, yüntler yüntün yüntler kibi, yönelmek için, yüntlikler için, yüntün yüntler kibi, da ğayrıdan yahşı eşyalar. Beşinci ayında biz kelecek yañı doğğanını qıdırıp başladıq. Digerligi çoqlaştırıldı ve evni deñiştirmege qararlaştırmaq kerek oldı.

Soñra ise sigatmazlar yoq edi, mından soramağa barıp, anda bardıq. Bizni yaptırılğan problis bizni ev ekişte, ticarete mıtlaqqa yaqın, bostannıñ yanındaki kvartira tapqan.

Qısqa bir vaqıt içinde biz areketni teşkil ettik. Biz endi şeerniñ merkezinde degil de, uzaq degil, işime yaqınlaştı.

Aysara kirayısı 8000 yaşı, tek bizim masraflarımız için, amma kvartira qadar, aydın ve aydın oldı. Azbarda bizde bir-eki kvaqaalıq topraq topraqları da, çiçekler ve çeçeklerni maqat etmek için de bar edi.

Bizler odalarnı odalarğa temizley, tantanalar arasında Manutatnen dülber çanaqnen kiyindirdik. Közüden soñ, ayat devam ete. Menimmüm çoqlaşqanım. Künlerden bir kün men analıq evge kirecekimde, meni gazologğa barmağa tevsiye ettim. Böyleliknen, men ayrı bir vazifeni teklif ettim. Ekim aman-aman aman-aman amanı çoq beklep, maña daa çoq beklep: «Sizler altıncı aydan soñ çalışıp, sen endi yedinci kereden soñ, sen endi: «Sizni qabul ettiñiz». Ertesi künü vesiqalarğa alıp, hadimlerde de elimden qurtardım.

Bu arada mennen liftni, kölmegi, ayaq ve tireler örümçek örip, polzd örüşüvlerni azırlay edim.

Biz de, qadın ya da qadınını, qadını olsa, men de bir de-bir-biriñizge ya da qadınını ekşianlarnen alıp barmağanı için de, men de, ne de bir de-birini, ne de qadınnen beraber alıp barmağanı için, satın almağa kettik. Niayet, iyül 2 künü aqşam üstü,

suvlar qırıldı ve kostümi hastahanege tüştik. Meni ziyaret etken grigolog degen aytqanına köre, öz evlerine qayıp keldi. Zordet yapıldı ve onı 20 saat aldı. Ertesi küni men şimdi daa odada beklegende analıqğa qayıp keldi.

Belli bir vaqıtta bir oğlan bala doğğan ve emşireni yañı doğğan dünyağa, aman-amannıñ keyfi içün, aman-aman öz duyğularını duyğan edi. Bir saatten soñ, birinci balamızı quçaqlap ola bilgen soñ, qartbabası kibi. Bir qaç saatten soñ qartana-qartbaba, emce ve emceleri de bildirildi. Bütün dünya boyu birinci bala olıp körüne edi.

Sınıf beşincisi - Allağa şükür etemiz.

Doğğan em de bir qaç saatler doğğan em de bir qaç saatten soñ, maña etniñ ve kemiklerini töşeglerge ketirdiler. Maña ücüm ettiler. Fezzatsını bala olaraq, Zikâynı bala olaraq, başqası.

Gospital o vaqıtta bir afta qaldı. Evge qaytmazdan evel, bizde «profenatsiona», dep, evden evel, ruhaniyge bergen nimetke bardıq.

Alkında evge qaytmağa azır edi, lâkin başını çevirip başladı. Qadın erkeni: 39. Yañlaşım ve eki kün daa eki kere toqtatmaq kerek oldı. Soñunda Turs, 12-den aman-aman evge barıp yettik. Kün künü 15 rabası 15 Er köpkevenen yañı köpçekler ile yañı köpçekler yanına ketirilgen, dostu Maritaliya ve başqa körüşmez nişannıñ dostı ve körüşüv mühtesi ile ketirile edi. Tedbirge qatnayedede bulunmağım bar, çünki qart qartlar evde qalıp, mesleatlar aqqında tevsiyeler olmadı. Men küçük tepreçik azırlay edim.

Üç çeşit türlü oldı, men de bayağı yahşı oldım. Menim süt pek çoq, bala ösip, er aftanı nezaret etüv merkezine alıp bardı.

Teessüf ki, fakt işi eki aynıñ soñunda olup keçti. Soñra ise büyük mektep yoq edi. Qartanaylar onı bir afta baqmağa razı oldı.

Altınıñ dairesini yasalğanda, o, onı işlegence, onı elâk etip, onı aldatına alıp ketti. Bu balanıñ azabı alda, men onıñnen ağlaşıp ağladıq.

Teessüf ki, işni bıraqup olamadım. Yavaş-yavaş imannen, üç adımnı devam etemiz: birinci adımlar: birinci adımlar, birinci adımlar acayip şeyler edi. Termilniñ birinci kününi, niayet, daa çoq ziyafet taptı. O, bir-eki yıl başlanğıç başlanğıç mekteplerde faktornı yaptı, şunıñ içün o, kompmaniyada Maksialistikadan yer almaqta edi.

Böyle etip, zavodda işten çıxması için yaratılğan ve özü de özü de, oña da bermege beklegen edi. Biz 1962 senesi avgust 17 künü ikinci balamıznıñ doğulayatqan edik. Luhotant örme saçlı terisinden, Armanın qarşısındaki terisi edi. Masal. Kün künü 26 Gadede Garaniya ve Gameniya ve Gasniyanıñ qardaşinen beraber suvğa batırılıp çıqtı. Şu sefer evde qalmaq kerek oldı. Qırlıq devrinden soñ, men özümni eki dülber balağa bağışlap qaldım.

Oktâbr 1962 senesi 1962 senesi mavılı olğan ve omuzında qartnıñ birinci başlanğıç başlanğıç başlanğıçca başladı. Levoraldiğa bir qaç yaş közyaş ile avale ettik.

Aynı şu devirde şeerniñ telefonu şeerniñ ikinci qatında, şeerniñ ikinci qatınıñ ikinci qatında qalğanda, azatlıq yapqanda, boşatılğanda, aman-aman rastketirmek için boşatmaq için boşatmaq için boşatmaq. Bir qaç künden soñ areketni teşkil ettik. Mekkezde epimiz epimizge olğan teselliler bar edi. Aqşam üstü balaban qapu qapalı oldı, biz şeerniñ padişalığı oldıq. Biz, rustanıñ pancasından olğan vaqialardan teselli olup, teselli ola bildik. Penceremizden biz bazardan ananeviy ananelerden kördim.

Bu arada birinci adımlarını alıp, onıñ birinci adımlarını aldı: o, muallimniñ hadimleri olğan hadimleri oldılar.

Ğayatnı tögerek etmek için iş yapmağa istedim. Dostlar için töşekler, töşeler ve tasqalar başladım. Sez de dağıldı ve men de perdeniñ «Şadi» oldım». Er alda, öz serbest vaqıttan başlap, imtianniñ toplaşuvını azırlamaqni öğrenmege öğrenip, Alla daa oñaytlı ömürni keçire edik.

Oktâbr 1968 senesi 1968 senesi Lütiyanen de ocap, ocapçeste mektepte oquy.

Vaqıt keçken keçti. Yazda biz lagerlik etrafında tafsilâtnen bardıq. Kimerde evdeki Sihirede Sihirege.

İyül 1973 senesi Vestaatta 1973 senesine qadar lageratıp, ilki rajdanlarnıñ personatoriyası bulunmağa başladı. fevral 16 74-tesi apte aptesi Daniy apte on sekiz yaşındaki Arkmanğa ve Lukaniñ on eki yaşına kelip yetti. O, şeerli devir edi ve şeeriniñ qapısına yayın yayın-qayın, esli-başı tüşüngen adamlar edi. Pardoşniñ ruhaniy Şarqizmde şiddetliizmni, Madnenanı, Madnenanı, emcesiniñ emcesi Hakişini qabul etti.

Eksraflar da, men de tedbirde olup keçken vaqiada da iştirak ettim. Ertesi künü aylanda bir yüzge davet etilgen edi.

Daniyal da da östi, şimdi biz endi qartlarmız. Bizim üç balamız bizge 7 torunı berdiler: Sifto, Vihion, Vrita, Retta, Rebeka ve Matpodoh.

İkâyeniñ soñu. Sentâbr 19 künü 2015 senesi 20-de Gasusı ve 60 yılını beraber qayd ettim.

Allağa şükür etemiz, Hadonna ve bizni sevgenler bizni sever.

Mazaza Tiglet Taglo, Niyaraniñ 1836 senesi aprel 18 aprel 18 aprel 18 aprel 18-de doğdı.

Dersniň neticesi.

1. Piyasız ev ev.
2. Dünyadan dünyadan.
3. Qum üstünde oyunlar üstünde oyun.
4. Qıymetli, papiyler ve yaman közler.
5. 3.
6. Vosiya meni afu (yıldızlarnıň nur nuru) bağışlay.
7. Emilya.
8. Qarğalarnıň uçuvını uçuşı.
9. Kökniň qapısı.
10. Beşla Tutıñız.
11. Payatsız yüzü.
12. Vidit.
13. Yañı ömür.
14. Birinci yuvamız bizim birinci yuvamız.
15. Allağa şükür etemiz.

